

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński.

Komitet narodowy do ludu polskiego.

Bracia obywatele. Wiadomo Wam dobrze, że już przed 50 laty w sławnej owej konstytucji 3. Maja obywatele polscy zrzekli się dawnych przywilejów swoich i zaręczyli wieśniakom stanowcze polepszenie losu; atoli nim ustawy tej konstytucji mogły być wykonane, nieprzyjaciele sąsiedni najechali Polskę i pomiędzy siebie podzielili. Od tego czasu obywatele polscy nic dla ludu czynić nie mogli, bo nie mieli władzy w rękę. Dopiero znów w powstaniu krakowskim przed dwoma laty ogłosił rząd rewolucyjny, że pierwszym czynem po odzyskaniu niepodległości Polski będzie zrównanie wszystkich stanów i uszczęśliwienie wszystkich Polaków w imieniu Wolności i Braterstwa;

Toż i my w odezwie naszej do braci obywateli pod dniem 24. b. m. oświadczyliśmy głośno, że znoszą się odtąd wszelkie dawne różnice stanów, jakie dotąd istniały, że już nie będzie ani szlachty, ani chłopu, tylko wolni obywatele, jako synowie jednej matki Polski.

Na dniu dzisiejszym wzięliśmy pod rozwagę los dotychczasowego stanu chłopskiego i jednoznacznie w imieniu Polski oświadczamy i zaręczamy;

1. Ze ci włościanie, którzy już posiadają własności, nie tylko je zatrzymają, ale nadto zmniejszone będą mieli dotychczasowe ciężary do własności tych przywiązane;
2. Ze w tych częściach dawniej Polski, gdzie jeszcze gospodarze odrabiają pańszczyznę i nie mają gruntowej posiadłości, po odzyskaniu niepodległości Polski, natychmiast nastąpi nadanie własnych posiadłości;
3. Ze wszyscy ci, którzy gruntu nie posiadają i tylko się z pracy rąk utrzymują, będą wzięci pod szczególną i troskliwą opiekę rządu, która im wynagrodzi brak własnej posiadłości i zapewni byt o wiele lepszy od tego, jaki mają teraz;
4. Ze podatki rozłożone będą stosownie do majątków i dochodów tak, iżby lud biedniejszy znaczną miał ulgę;
5. Ze wszyscy ci z włościan, którzy w razie potrzeby staną pod bronią dla wywalczenia Polski, wynagrodzeni będą stosownie do swęj zasługi, jeśli zaś już posiadają grunta w skutek separacyi i płacą z nich czynsze, będą od tych czynszów całkiem uwolnieni; żony i dzieci tych wszystkich, którzy pójdą do boju, będą pod opieką rządu;
6. Ze wszyscy w ogóle, którzy staną pod bronią i bić się będą za niepodległość Polski, będą mieli pierwsze prawo do urzędów podług zdatności.

(Tu podpisy.)

Cztery tygodnie.

W całym tylewiekowym szeregu dziejów ludzkości niema takich czterech tygodni, jak te, których ostatnim dniem był dzień wczorajszy.

Są cztery tygodnie cudów historycznych.

Cztery tygodnie ciągłego tryumfu ludów i wolności.

W czterech tygodniach świat niemal cały zmieniony.

Każdy dzień, każda godzina prawie w tych czterech tygodniach jest czynem historycznym,—jest wiekiem dziejowym.

Życie narodów rachujemy na godziny, na chwile.

Od zachodu ku wschodowi, od Atlantyku do Wisły lotem błyskawicy przebiegła wszystkie narody, nawet wszystkie miasta, elektryczna iskra wolności.

Niema ludu, któryby nie wykrzyknął z uniesienia i radości; któryby oświecony nagle światłością Boga i światłością rozumu nie poznał i nie objawił swęj sily olbrzymiej.

Niema tronu, którenby się nie zachwiał; niema klejnotu na koronach monarchów, któregoby blask się nie zaćmił.

Wszystkie prace, wszystkie starania i zachody rządów które miały władzę ich umocnić, wywołały wszędzie skutki całkiem przeciwnie, co

miało być podporą stało się podkopem; co miało być siłą, było tylko pozorem sily. Tysięczne sprężyny sztucznej biurokracyi niemocą tknięte stanęły od razu; skryty i tajny bieg administracyi i sądownictwa stworzył wolność druku i wolność słowa żywego, serwilizm wojskowy rozbił się o barykady wolnych obywateli.

Zamknięta już na zawsze księga wieków średnich; skończyła się epoka rewolucyjna i świat cały rozpoczyna epokę organizacyi.

Dyplomacya odegrała swą rolę; gdzie wszystko jest jawne, tam ona żyć nie może, będąc dzieckiem tajnych narad i skrytych rozkazów.

Pojęcia polityczne ustępują pojęciom socyalnym.

Ślepa nienawiść ludów ustępuje braterstwu.

Ustają zabory krajów, grabieżę prowincyi, skonały wszystkie systemy równowagi, zaokrąglenia; niema św. przymierza gabinetów, tylko święte przymierze ludów.

Z wroga staje się przyjaciel, z ciemnicy wybawiciel.

Niemiec wywołuje Polskę z grobu.

W Berlinie powiewa sztandar nasz narodowy;— w Berlinie ludność cała zagażana szczerym sprawiedliwości i wolności zapalem, woła tysięcznymi głosy: »Jeszcze Polska nie zginęła!»

I to wszystko w cztery tygodnie!

Poznań, dnia 26. Marca. — Przedwczoraj wróciłem z Berlina do Poznania i bardzo się zdziwiłem, że ta sama szkoła machiawelska, w której był Ludwik Filip mistrzem, tak tu jako też w Berlinie rozpusza wieści, szukając dla siebie ocalenia przez wykrzywanie opinii publicznej, przez rzucanie postrachu, manifestacyi, byle tylko szerzyć rozdrowienia, podejrzenia i obawę. Już teraz o bombardowaniu Berlina i Poznania ustały wieści ale sypią się inne bez liku bajki, rozszerzane niby w poufnych przestrogach, zyczliwościach i obawach, a kiedy się na dno rzeczy spojrzy, zawsze się ukaże, że kłamstwo w zły i przewrotny mierze ci udzielano ze strony obcej. Kiedy kto mnie powiada o jakiej pogłosce politycznej, jeżeli jest obcym, nie mu nie odpowiadam i mówię, sat sapienti; jeżeli znajomy, proszę go o źródło i najczęściej postrzegam, że mu ktoś powiadał głupstwa. Tak wczoraj powiadał mi pan M..., iż mu powiadał pan H... pewną okoliczność, którą się wstydzę powtórzyć, tak nierozsądnie wymyśloną, na popłoch posiadzcicieli; znając jak teraz pięknie lud sobie poczyna, odpowiedziałem, masz mało wprawy w mechawelistyce filipowskiej i dla tego gadasz jak jaki prefekt z czasów Ludwika Filipa o komunistach. P. M... obraził się, ale przekonawszy się w końcu, że mam prawdę, przeprosił się ze mną w imię miłości ojczyzny. Lub...

Bracia Obywatele! W niepewnych czasach dzisiejszych całe nasze zbawienie polega na moralności, porządku i zaufaniu publicznem. Pomoc wzajemna i jedność—oto nasze hasło! Zginie my, jeżeli jeden drugiemu będzie niedowierzał lub naprzykrzał się. Zginie my, jeżeli niepomi godności człowieka wolnego, będziemy dla współbraci naszych ciężarem.

Oto pełno po wszystkich ulicach ludu ubożego, ludu szukającego pracy, wzywającego o wsparcie. Trudno dzisiaj o zatrudnienie dla każdego z nich; równie trudno o ciągle wspieranie, jeśli zamiast połączyć sily w jedną potęgę, zechcemy być dobroczynnikami każdy na swoję rękę. — Aby temu zaradzić, założone zostaną w poniedziałek dn. 27. Marca dwa biura informacyjne, jedno u Ob. Gliszczynskiego w bazarze, drugie u Ob. Czaplńskiego na chwalszewie. Tam każdemu kto chce i może pracować, powiedzą, gdzie jest dla niego stosowna robota i wynagrodzenie za nią. Tam w razie gdyby roboty zaraz dla niego nie było, dadzą każdemu na piśmie świadectwo, że dziś nie może być zatrudniony i za tą kartką dostanie każdy obiad w klasztorze pp. Szaretek.

Ludu Polski! ludu ubogi! Podnieś ducha twego ku wolności, poświęć się sprawie ojczyzny! Oto każdy składa jej w ofierze, co ma. Ty ofiaruj jej swoje ręce, swoją pracę! — Zamiast stać nieczynnie na ulicy, zamiast naprzykrzać się przechodzącym o jałmużnę, idź do tych biur, szukaj pracy a będziesz mógł z dumą powiedzieć, z dumą jaka człowieka wolnego zdoła; że żywisz się sam, że służysz swojej ojczyźnie bez jałmużny. Są w pośrodku twoim o ludu prawy, ludu szlachetny, są tacy, co nie z potrzeby wyciągają dłonie o wsparcie, ale z próżniactwa, ale z rozpusty, ale z chciwości. Tacy nie będą teraz mogli już wymawiać się, że nie ma dla nich roboty. Jeśli ludzie poczciwi będą pracować, będą do pracy i próżniacy zmuszeni.

Wy zaś bracia obywatele, którzy tu macie posiadłości, majątek, wy wszyscy co zatrudnić możecie poczciwy lud nasz ubogi, żąda tego dobro ojczyzny, sprawa nasza święta, żąda miłosierdzie, żąda przedewszystkiem własny wasz interes, abyście się zgłaszali z wszelką robotą, jaką dać możecie ludowi i takową w biurach informacyjnych zapisywali. Siły i starania połączone tym sposobem odsuną niebezpieczeństwem publiczne sprawie narodowej, z tej strony zagrażające.

*Rymarkiewicz. Hoffmann. Zofia Zawadzka. Bibiana Moraczewska.
Matecki. Simon. X. Lewandowski.*

Odezwa Towarzystwa Dobroczynności w Poznaniu.

Nadeszła nakoniec chwila wielka i uroczysta dla nas, w której nadzieja odrodzenia Polski staje się rzeczywistością. Lecz wstąpiliśmy dopiero na próg tego Raju — leżą jeszcze przed nami burze, na których uspokojenie nie małych sił potrzeba — czekają nas walki, na których odparcie skupić musimy całą moc fizyczną i moralną narodu. A cóż daje tę siłę, tę moc? Cóż stwarza tę potęgę jeżeli nie miłość przenikająca każdą jednostkę kierując jej myśli i uczucia do jednego celu?

Polacy! Polki! skupiajmy więc nasze usiłowania ku umiłowaniu się zobopólnemu przez wszystkie klasy społeczeństwa, bierzmy z pomocą duchowną i materyjalną tam, gdzie jest nieświadomość i nędza, a przytem zetknięciem bogatszego z uboższym. Staramy się zaszczeplić uczucie serdecznego zaufania i braterstwa. W tym celu zawiązało się towarzystwo dobroczynności w Poznaniu, mające na względzie rzeczy leżące tuż przed nami, to jest zaspokojenie koniecznych potrzeb nędzy, która w obecnych okolicznościach tém jest większą, iż przemysł i wszelkie fabryki ustaly i nie jeden mimo najszerzej chęci pracowania roboty znaleźć nie może.

Towarzystwo to urządziło biura informacyjne, przez które szukający pracy i nawzajem pracujących mają ułatwione porozumienie się. Powtórze: zajęło się żywieniem rodzin pozbawionych wszelkich środków do życia, i w miarę możliwości udzielenia im przyodziewku. Dla oszczędności pożywienia bywa razem zgotowane i rozdzielone poreyami, aby przynajmniej zasłonić od głodu ubogich braci i siostry nasze. Ale że liczba ich w naszym mieście dochodzi dwóch tysięcy, dla tego fundusze komitetu mimo całego zachodu i starań zbieraniem składek, wkrótce się wyczerpną, i niewiedzieć czym przyjdzie nakarmić tę łaknącą masę.

Udajemy się więc do zamożniejszych mieszkańców miasta Poznania i prowincyi, o zasilenie nas nietylko pieniędzmi ale i naturaliami, w kaszkach, mąkach, jarzynach i mięsach. Składki takie choćby najmniejsze, jeżeli nas dojdą z wielu miejsc, będą bardzo ważnymi, bo zastąpią od głodu ubogich naszego miasta. Sądzymy, iż by było zbyt cennym zachęcać mieszkańców prowincyi do podobnych zakładów po miasteczkach, bo mamy przekonanie, iż wszystkie poczciwe serca, rozbudzone tém żywiej w obecnych okolicznościach, czują same konieczną tego potrzebę. Dla ułatwienia organizacji załączamy tutaj zarys towarzystwa poznańskiego. Co zaś do wsi, tam obowiązkiem każdego, w stosunku patryarchalnym znać potrzeby i być pomocnym braciom i siostrą jako członkom sławnej rodziny. — Wszak cała Polska jest jedną rodziną, bo matka ojczyzna podnosząca się z grobu, objęła w ramiona wszystkie warstwy społeczeństwa, przycisnęła gorącym uściskiem do piersi i nazwała dziećmi swemi; — a w imię jej zadrgnęliśmy i poczuli się jedną wielką całością!

Składki pieniężne przyjmowane będą u Pani Hoffman podkassyerki, a dary naturalne, jako to zboże i t. p. w klasztorze PP. Szaretek.

Sposób Organizacji Towarzystwa Dobroczynności w Poznaniu.

Dnia wczorajszego zawiązało się w Poznaniu towarzystwo dobra publicznego, mające na celu, aby lud ubogi miasta Poznania, nie mogący ani pieniędzy na utrzymanie się, ani też sposobu zarobienia na takowe, zatrudnić i wynagrodzeniem za robotę mu daną żywić. Lud nieczynny, głodny i gnuśnie na ulicy stojący, łatwo uleść może wszelkim podszeptom i podburzeniom do niespokojności, gdyż ich nigdy a mianowicie w czasach niespokojnych nie brakuje. Aby więc temu złemu zapobiedz, zawiązało się wyżej wspomniane towarzystwo i zorganizowało dwa komitety: komitet dyrygujący czyli naczelny, i komitet czynny. Komitet naczelny, złożony z 3 dam i 3 mężczyzn, pracuje nad tém, aby postanowienia komitetu naczelnego wykonane zostały. Aby lud nieczynny zatrudnić, a głodny i obdarty nakarmić i przyodzianić, trzeba aby towarzy-

stwo 1) wiedziało o wszelkiej pracy, jaka dana być może ludowi zdolnemu pracować; 2) trzeba, aby wiedziało o każdym robotniku, który się tej roboty podjąć chce. Na ten koniec założone zostały dwa biura informacyjne, jedno na Chwaliszewie w sklepie Ob. Czaplńskiego, drugie w Bazarze w sklepie Ob. Gliszczyńskiego. (Dla tego biura, ażeby ułatwić tak robotnikom jak i tym, co robotę dają, dochodzenie do biur, które, gdyby tylko jedno było biuro, uciążliwe byłoby dla mieszkańców mianowicie osiadłych na przedmieściach). W biurach informacyjnych znajdują się sekretarze z rana od 7 do 12, a po obiedzie od 2 do 7, i zapisują w księgach na to sporządzonych każdego obywatela, który się z robotą zgłasza, gdzie mieszka i jaka jest robota, o której znać daje. — Z drugiej strony, również zapisują imię każdego robotnika, zgłaszającego się do pracy i wskazują mu, gdzie mu się po nią udać należy. — Łatwo trafić się może, że w braku roboty nie będzie można dać natychmiast wszystkim zatrudnienia. W takim razie sekretarz w biurze informacyjnym siedzący, daje żądającemu roboty drukowaną karteczkę, jako on w tej chwili zatrudniony być nie może; i człowiek ten wtedy z tą kartką udaje się do klasztoru PP. Szaretek i dostaje tam bezpłatnie obiad. W ten sposób zapobiega się zupełnie żebraniu po ulicach, gdyż każdy, kto tylko pracować chce, znajdzie robotę, a jeśli nie robotę, to znajdzie pożywienie z funduszu ogólnego. Prywatni zaś ludzie wolni będą od wszelkich jałmużn jednorazowych po ulicach. — Co do kalek, to przyjął magistrat obowiązek na się, mieć o nich staranie. Do towarzystwa dobroczynności rodzaj ten biednych nie należy.

Główne względy, na które towarzystwo zwracać musi uwagę swoją, są: 1) organizować pracę, t. j. wyszukiwać po mieście, gdzie tylko jest jaka robota, i w ogólności, obywatele miasta nakłaniać, aby się z takową do biur informacyjnych zgłaszali; — 2) zbierać składki, urządzać kwesty i wszelkie inne środki zbogacenia funduszu towarzystwa, już to w ofiarach pieniężnych, już w darach naturalnych; 3) mieć staranie o przyodziewek dla ludzi potrzebujących tego; 4) urządzić i pilnować porządku, w jakim ludzie niemający pracy, mają być przez towarzystwo bezpłatnie karmieni. — Te są główne zadania i niejako wydziały komitetu dobroczynności. Członkowie komitetu czynnego, wzięli pomiędzy siebie jak te, tak inne jeszcze, więcej podrzędne względy i wolno im przybierać sobie z własnego ramienia osoby ku własnemu wyręczeniu, aby w pracy swjej uciążliwej mieli dostateczną pomoc i całemu ruchowi dodawać mogli jak najwięcej sprężystości.

Zyczyć należy, aby na prowincyi podobne towarzystwa były w każdym powiecie zakładane. I tam, równie bliskie, a może bliższe i najlepsze jest niebezpieczeństwo, pokojowi powszechnemu zagrażające, jak w mieście. Powyższy opis zamieszczony w gazecie, aby osoby, chcące zawiązać podobne towarzystwa, miały niejako na wzór czyli normę, organizacją komitetów poznańskich.

Towarzystwo Dobroczynności
z polecenia A. Matecki.

Do duchowieństwa Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

Kochani Bracia! Spadła z oczu zasłona, język już się rozwija, serca już nie tak ściśnione. Spadła z oczu zasłona. Już dawno wołano na nas zewsząd: Pokój, pokój ano nie było pokoju. Inaczej zagrział nam najwyższy nasz pasterz na ziemi, Pius IX., inaczej zagrział namiestnik Chrystusa słowem i czynem, bo ogłosił wprowadzić pokój, ale pokój ludziom dobrej woli, a wypowiedział wojnę, wojnę najzaciętszą złości i nieprawości, która w imieniu sprawiedliwości boskiej chciała posieść ziemię. Nie przyszedłem puszczać pokoju, ale miecz, woła na nas Zbawiciel świata. Nie wyprawił nas wprowadzić z mieczem z żelaza lub stali ukutym na świat, ale z obosiecznym mieczem słowa swojego. Tym mieczem duchownym, który się nigdy nie stepi, tym mieczem Ewangelii, któremu się dotąd żadna potęga ziemską trwale nie oparła, tym mieczem, którym nas wszechmocność Boska sama uzbroiła, mamy uderzać na zastępy zbrodni i nieprawości, jakimi się okrąg ziemski najeżył, nim mamy roztrącać te góry i wały występów i zbrodni, którymi się przemoc otoczyła i na których tron swój założyła, wołając: oto my bogami waszymi, mnie się kłaniajcie! Jako apostołowie śś. tą bronią obalali świątynie pogańskie i tłukli bałwanów, tak i my tą samą bronią mamy tłuc i obalać bałwanów przemocy i gwałtu, jakich pogaństwo nowych czasów czcić kazało. Nasze czasy podobne są do czasów prześladowania pierwszych wieków chrześcijańskich, niechże i czyny nasze będą podobne do czynów męczenników, Jak im w katakombach tylko podziemnych wolno było chwalić prawdziwego Boga, tak i my prawdy najświętsze Zbawiciela w katakombach serc naszych ukrywać musimy; jak im, tak i nam skrzepowano język, w katakombach tylko rodzinnego grona wolno ci być chrześcijaninem, w katakombach grona wierznych przyjaciół, w katakombach konfesyjonału wolno nam tylko głosić prawo boskie: Nie kradnij, nie zabijaj, a w życiu politycznym, w życiu narodów nakazano tych, co złupili całe narody i kościoły, co wymordowali całe pokolenia dzieci i bić przed nimi czołem, jak przed Bogami. Ci kapłani, co się poważyli z katakombą sumienia wyjść na ulicę i kamienną tablicą prawa boskiego: niezabijaj, powstrzymać nóż toczący krew bratnią, jęczą w więzieniach lub tułają się wygnaniami po świecie. Co więc, w tej chwili nawet, kiedy już od zachodu chorągiew wolności powiewa,

kiedy namiestnik Chrystusa na ziemi wolnością i błogosławieństwem nieba ludy swoje obdarza, w tej chwili przemoc kuje nam kapłanom w owym projekcie do prawa karnego kajdany i nas, wysłańców niebios zamienia na helotów pogańskiej Grecyi. Z tych wież świątyn naszych, które wiara i pobożność wyniosła ku niebu, spoglądają na nas blisko trzy wieki poniżenia, sromoty i hańby. Falszywa mądrość tego świata nie duchem świętym, ale duchem machiawelskim gabinetów natchnięta, woła tak dawno na nas, że kościół nie zna narodowości, jak gdyby serce Chrystusa żyjącego w ludzkości, serce kościoła za ciasnym było dla umiłowania wszystkich narodów zarówno, jak gdyby Chrystus temu, który chce być chrześcijaninem, temu, który chce być wysłańcem Jego, położył warunek, że pierwój musi być Moskałem, Prusakiem lub Austryakiem, nim służyć Jego w swoim narodzie. Przekleństwo tak bluźnierczej nauce i jej głosicielom, przekleństwo tym, co w takim czasie wołają: »pokój, pokój, a no nie ma pokoju.« Wstydem obsypał papież tę przeklętą naukę i prawo ś. ewangelii, z katakomb ciasnych ukrycia osadził na tronie ludów i rozwiązuje nam język, który nowoczesne pogaństwo skępowało, aby poznać świat, że Chrystus w kościele swoim żyje, że Chrystus jest oswobodzicielem narodów, nie ich ciemność. Ciągnie tedy chmura ciężarna gromami i trwogą, złych lub nieświadomych przeraża, ale ludzi dobrej woli trwożyć nie powinna, bo od pierwszej chwili, kiedy się zjawiała, widzimy, że ręka Wszchemocnego nią kieruje, głowa kościoła nią żagluje; widzimy wprawdzie straszliwe gromy, jakie z sobą niesie, ale widzimy zarazem, że to są gromy sprawiedliwości boskiej wykonywające jej odwieczne wyroki, że strącają panowanie niesprawiedliwości i grzechu, że gruchocą potęgę ślepa pychy i żelaza, że to są gromy, które roznoszą miłosierdzie boże od narodu do narodów bojącym się jego, że to są gromy, któremi Bóg uczynił i uczyni moc ramieniem swoim, rozproszył pyszne myśli serc ich, że to są gromy, któremi złożył możnych z stolicy, a wywyższył pokornych, że to są gromy, któremi ostre żelaza na nas wymierzone i wytoczone przeciw sprawcom skierował, któremi te noże zbrodnicze z krwi niewinnej braci naszych jeszcze nie oschłe na zbrodniarzy samych obrócił, że to są gromy, któremi z tych, co z tygrysa zjadłością ojca od dzieci, dzieci od rodziców oddzielali i do więzień wtrącali lub na tułactwo wskazywali, z pałaców, z mamony niesprawiedliwości na tułactwo wygnali. Na łosach Filipa, na hańbie i sromocie Metternicha dowódźmy narodowi, że nie masz twierdz, zastępów, ani broni, któraby zbrodnię zasłonić zdołała od chłosty sprawiedliwości boskiej, temi tak silnie wyrzuci śladami sprawiedliwości i wszechmocności Boskiej nawracajmy niedowiarków i tych, których długa niedola aż na kraniec rozpaczy przywiodła, a nie jedną duszę pozyskamy Bogu. Niewczesna bojaźń lub trwoga niechaj nas nie skłania do stawiania oporu biegowi sprawiedliwości boskiej, pływamy z nim raczej za przykładem papieża, za przykładem arcybiskupa paryzkiego, bo Bóg zaczyna sam sądzić świat z jego nieprawości, sam jej powiedział: dotąd, ale nie dalej; bądźmy tedy pomocnikami jego. Ale jako prawdziwi pasterze, jako ojcowie dusz nam powierzonych, bądźmy mądrymi jako węzówie a prostymi jako gołębie, nie narażajmy dzieci naszych na szalone niebezpieczeństwa, abyśmy niezręcznością lub pospiechem nie zdradzali sprawy ojczyzny i kościoła; siłą i mocą religii naszej świętej gotujmy go, aby był dojrzałym do przyjęcia i piastowania wolności, którą go Bóg obdarzy, aby nie sądził, że wolność, którą mu Bóg niesie, zawiera bezkarne pełnienie zbrodni i występków. Gotujmy tedy drogę pańską, proste czynimy ścieżki jego.

Rozwiązujemy uprzedzeniami i przesadami skępowane serca tysięcznych stronnictw i niezgód, jakie nieprzyjaciel na roli serc naszych zasiał. Jednym teraz jesteśmy stronnictwem. Dla tego obosiecznym mieczem słowa bożego przecinajmy wszystkie wątki niezgód, swarów i namiętności, które społeczność naszą rozrywają. To jest bój, który toczyć mamy, to jest bój prawdziwego pokoju. Głosimy najpierw całą potęgę słowa i czynu, przebaczenie, przebaczenie tym nawet, którzy w chwili zwątpienia i rozpaczy tonącemu prawie (po ludzku sądząc) narodowi brzytwy kazali się chwycić i ostatnią kartę dziejów naszych krwią bratnią zapisali, przebaczenie tym szczególnie, którzy się złości ludzkiej za narzędzie użyć pozwolili, wołajmy w tej chwili: odpuść im Panie, bo nie wiedzą co czynią! A kojmy, kojmy rany ich, którzy gorąco pragnęli przelać swą krew za ojczyznę, a przelali ją pod nożem bratobójczym. Dźwigajmy, co upadło niżej godności człowieka a łammy i targajmy przemoc zazdrości i nierzeczności, która chce strącać to, co się do szlachetności podnosi. Jednym słowem, gotujmy drogę pańską, pomiędzy szlachtą i pomiędzy ludem, aby jedza niezgody nie słabiła nas więcej i nie sprzątała między nami tak obfitego żniwa, jak dotąd, łączmy rozpadłe części węzłem miłości. Znośmy z męstwem i chrześcijańską cierpliwością pociski, na nas nawet miotane, mówią: odpuść im Panie, bo nie wiedzą co czynią. A dokąd moc i siła nasza nie sięga, tam niech sięga modlitwa nasza i módlmy się, a módlmy się gorąco za cały nasz naród kochany, aby nie zбочzył z toru sprawiedliwości boskiej i nie pracował na drodze nieprawości zatracenia, módlmy się a bądźmy gotowi do wszelkiego poświęcenia, bądźmy gotowi jako ów lud wybrany musiał być gotowy, kiedy go Pan Bóg z niewoli egipskiej

wyprowadził. A gdy przebrniemy przez morze utrapienia i niedoli; kiedy roztrzaskamy kajdany pogańskie i wstąpimy w progi ojczyzny naszej, kiedy nam Pan Bóg odda ziemię obiecaną, ziemię przodków naszych, natenczas zagrzmijmy wolnymi pierściami hymn wielkiego Apostoła: »Któż tedy nas odłączy od miłości Chrystusowej? utrapienie? czyli ucisk? czyli głód? czyli nagość? czyli miecz... Albowiem pewniem, iż ani śmierć, ani żywot, ani aniołowie, ani księstwa, ani mocarstwa, ani terażniejsze rzeczy, ani przyszłe, ani moc, ani wysokość, ani głębokość, ani inne utrapienie nie będzie nas mogło odłączyć od miłości bożej, która jest w Chrystusie Jezusie Panu naszym. (Gaz. polska.)

Z Poznania, dn. 28. Marca. — Wczora o godzinie 10. odbyło się jak nuroczystsze nabożeństwo żałobne w kościele św. Maryi Magdaleny, za poległych na barykadach Berlina obywateli. Mszą św. rekwalną celebrował ksiądz biskup sufragan Dąbrowski, a wzniosła i pełną uczuć patryotycznych przemowę powiedział ks. Prusinowski. Około godziny 6. wirczorem przybyli więźniowie stanu Libelt, Malczewski i wielu innych, a w nocy około godziny 11. ks. arcybiskup Przyłuski z resztą deputacyi z Berlina.

Pan Auerswald minister spraw wewn. następujące przesłał uwiadomienie do JW. Arcybiskupa Dr. Przyłuskiego:

Z najwyższego polecenia JKM. mam honor oświadczyć JW. Arcybiskupowi i reszcie członków na podaną z dnia wczorajszego petycją, że wybór komisji celem narodowego zreorganizowania W. Ks. Poznańskiego złożonej z samych krajowców W. Ks. P. bez względu narodowości nastąpić może, albowiem król JMśc ma to zaufanie, że i na interesa mieszkańców rodu niemieckiego wzgląd miany będzie.

J. Kr. Mć nie mógł do tej komisji przyłączyć generała Willisen z powodu, że mu inne dał stanowisko i inne tymczasowe zatrudnienie.

Król JMśc polecił mi nadto uczynić wyraźne oświadczenie, że się w niczem nie sprzeciwi, ale chętnie uwzględni to wszystko, coby w sposób spokojny do rozwinięcia pomienionej organizacji przyłożyć się mogło.

Berlin, d. 26. Marca 1848.

Auerswald.

Do JW. Arcybiskupa Dra Przyłuskiego.

N i e m c y.

Berlin, dnia 26. Marca. — Dziennik Zeitungshalle pisze o postanowieniach względem Wielkiego Księstwa Poznańskiego, co następuje: przedwczora wieczorem o godzinie 6 miała otrzymać deputacya stanowczą odpowiedź. Nie dano jednak takowej, i już deputacya niemiecka miała zamiar wyjechania z Berlina, celem oświadczenia swoim komitentom o swych próżnych usiłowaniach, kiedy pan Koenigsberger z Poznania przybył z przerażającą nowiną, że generał Steinäcker groził niezwłocznym bombardowaniem miasta z fortecy. (Kupiec Herz Koenigsberger we wczorajszej niemieckiej gazecie poznańskiej num. 74., oświadcza, że był wprawdzie w Berlinie, ale ani nogą w zamku królewskim nie postąpił, ani nie należał do żadnej deputacyi, że artykuł ten co się jego osoby tyczy jest kłamstwem.) Niemiecka deputacya pospieszyła czem spieszniej na zamek z panem Koenigsbergerem, celem przedstawienia grożącego niebezpieczeństwa. Hrabia Schwerin odpowiedział deputowanym; że Steinäcker, jeżeli się widzi zagrożonym do strzelania na miasto, tylko dopełnia swojego obowiązku. Nie, panie hrabio! odrzekł deputowany Bielefeld, taką odpowiedzią wcale się nie zbywa ludzi; jeżeli takiej przemocy użyją, natenczas wszyscy się połączą w Wielkim Księstwie Poznańskim i przemoc przemocą zwalczymy, dla tego żądamy stanowczej i rychłej odpowiedzi. — Przybyli też następnie inni ministrowie i po długich układach zgodzili się z deputowanymi na następujące punkta:

1) Komitet zawiązany w Poznaniu ma ustanowić komitet rządowy, któremu zostaną przydani dwaj kommissarze królewscy, pan Beurmann do spraw cywilnych i generał Willisen do wojskowych.

2) Komitet wybierze naczelnym prezesem Polaka.

3) Na wezwanie komitetu muszą złożyć urządowania landraci, komissarze okręgowi, urzędnicy administracyjni i sędziowie, którzy się niepodobają, przez dwa lata mają jednak jeszcze pobierać pensie, odpowiednie ich funkcji, w ich miejsce mają nastąpić urzędnicy, których komitet wybierze.

4) Wojsko ma organizacyą polską otrzymać. (Deputowani zezwolili nawet na wniosek ministrów, ażeby w służbę wojskową mogli wstępować Niemcy i żydzi.)

5) Forteca tymczasowo ma zostawać w ręku pruskiej załogi, załoga jednak nie może działać bez zezwolenia komitetu.

6) Język polski i niemiecki obok siebie i według potrzeby mogą być używane, szkoły polskie i zakłady polskie ku ogólnemu pożytkowi służyć będą.

Mamy tu jeszcze do uzupełnienia sprawozdania o wypuszczeniu więźniów stanu, co następuje: Libelt, Mierosławski, tudzież pani Matecka i Malczewska ze swojemi dziećmi byli w pojeździe, w którym siedzieli, ciągnionymi przez lud berliński przez ulice Ludwiki, Fryderyka i Lipy; reszta Polaków z odkrytymi głowami szli pieszko za nimi, i byli witani przez lud okrzykami radości. Mierosławski trzymał w ręku niemiecką chorągiew,

a flaga polska, którą damy w chwili uwolnienia uszyły w więzieniu, powiewała z pojazdu, w którym uwięzieni bojownicy barykad z pamiętną na zawsze nocy (z 18. na 19. Marca) siedzieli. Ze wszystkich okien sypano wieńce kwiatów, powiewano chorągwiemi i chustkami. Studenci uzbrojeni powitali swych braci Polaków przed uniwersytetem, gwardya obywatelska na głównym odwachu wystąpiła pod broń i salutowała. Libelt i Mierosławski dziękowali i zaręczali w imieniu ludu polskiego, że utrzymują pokój i przyjaźń z Niemcami, a piersiami zasłaniać będą ich granice przed Rosyą. Na mowy ich okrzyk uniesienia odpowiedział i wyrażał przekonanie o konieczności zbratania się wszystkich narodów liberalnych.

Wrocław, dn. 25. Marca. — Wielu chłopów i innych mieszkańców po wsiach szląskich nie chce płacić podatków i danin, dla tego król. rejencja wrocławska upomina ich pod dn. 25. b. m. urzędownie, ażeby płacili jak przed wypadkami zaszlemi w Prussach, gdyż w razie oporu, użyta zostanie przeciw nim siła zbrojna.

Szlezwig-Holstein.

Kiel, d. 22. Marca. — Popołudniu o godzinie 6. W tej chwili przybywa sztafeta z Kopenhagi, że ministertwo zwalone, król uwięziony i rząd tymczasowy ustanowionym został. Zasiadają w nim Hoidt i Orla Lehmann.

U nas panuje wielkie wzburzenie umysłów. Obawiają się o deputacyą złożoną z Olshausena, Neergaarda, Clausena, Gebicha i Engela, którzy w czwartek ztąd udali się do Kopenhagi, spodziewają się jednak, że kapitan statku parowego nie przybił do lądu.

Wojsko tu oświadczyło się za ludem. Dziś zapewne ustanowionym zostanie rząd tymczasowy i niepodległość od Danii Szlezwiku i Hollsteinu ogłoszona. Spodziewają się w każdej chwili przybycia Beselera i Reventłowa Preetza.

Lud zachowuje się spokojnie. Statek parowy kopenhagski zapewne duńczykowie zatrzymali. — Wieczorem obywatele i wojsko wspólnie stoją na straży. — Wojna niezawodna. Zapewne zechcą wcielić Szlezwik do Danii. Teraz godzina wybiła, gdzie nasi bracia Niemcy powinni okazać swoje sympatie dla nas czynem. — Wszyscy stanęliśmy pod bronią. — Niech żyją Niemcy! niech żyją waleczni berlińczykowie.

Obywatele Rendburga zatrzymali przemocą 600,000 zł. reń., które miano odwieść do Kopenhagi.

Rząd tymczasowy w Szlezwigu się utworzył i oświadcza w wydanej odezwie w Kielu pod dniem 24. Marca, że połączy się z usiłowaniami Niemiec, celem zawiązania z nimi jedności i wolności.

Francya.

Paryż, d. 22. Marca. — Jenerał Cavaignac zostanie ministrem wojny a jenerał Changarnier po nim nastąpi w Algierze. Wojsko musi być zorganizowane na nowo. Tak jak jest, nie może zostać — jest to massa oddzielna od ludu, która tylko żyje od lat 1000 nienawiścią przeciw ludowi i przy każdej sposobności, krew jego przelewała. Armia więc musi być zrewolucjonizowana. Cavaignac został dziś ministrem wojny i podjął się tak trudnego dzieła. Ale zrewolucjonizowanie armii jest to samo co zniszczenie karności, jest to anarchia. Mój Boże, na to się odważyć trzeba — ze sztucznego chaosu może tylko nowa powstać organizacya — stara machina tworzyła stare prawa — mechanicznie zdrzuzgotano, przeto nową trzeba budować.

Ażeby umieć się znaleźć w tym labiryncie, nie wystarcza zwyczajny rozsądek — trzeba mieć wiarę, świętą wiarę w jeniusza ludzkości, w jeniusza rewolucyi, inaczej zgnijemy, albo udusimy się z szaleństwa i przedrzeźnienia.

Otrzymałszy tu pruskie gazety w tej chwili — wypada mi pióro z ręki... wiemy wszystko co zaszło aż do dnia 19. Marca wieczorem — wszystko pojmujemy okrom jednego, okrom jednego — ale tego jednego niepojmujemy... maci nam zmysły, nadweręża w nas wiarę... jednego, jednego nie pojmujemy tylko.....!!

Anglija.

London, d. 22. Marca. — Zkąd to pochodzi, zapytuje gazeta Times, że Anglia zaledwie czuje wstrząśnienia europejskie, pod któremi zawalają się trony stałego lądu? Naprzód, że lud nasz już osiągnął plony żniwa, które ląd stały zaledwie siał począł. Mamy już rzeczy rozmaite, których narody albo u bram zamków lub prawodawstwa się domagają. Mamy wolność prasy, mamy reprezentacyą ludu, gdzie każdy klient skazać może na swego patrona w senacie, i która ułatwia wybór każdemu pracującemu człowiekowi, jeżeli uważa za rzecz stosowną, aby się postarać o prawo wyborów (?). — Wielu to z robotników nieprzyszło do dostatków, świetności i potęgi. Obywatele nie schylają czoła przed magnatami, nie obawiają się żołnierstwa. Czego 100,000 żołnierzy w Paryżu dokazać nie mogło, to dokazały w Londynie małe konstablerskie laski. Nie powiedzie się u nas rewolucyi dopóty, dopóki życzeniom ludu nie uczyni się zadosyć. Tak skreśla Times położenie Anglii w dłuższym artykule. Tymczasem zdarza się nie jednemu malarzowi, który siebie maluje, że nie widzi piegów na swojej twarzy. W Anglii znajdują się miliony ludzi, którzy wyśmiejają ten obraz dziennika Times, wszyscy ci, co swe nazwiska lub krzyżki podpisują pod petycye, w których im domaga się praw swoich. Miliony żądają prawa głosowania, a ta rana wciąż ropieje.

Wtenczas, mówią oni, lud dostatecznie będzie reprezentowany, skoro prawodawstwo wystarczy na jego potrzeby. Nie ulega żadnej wątpliwości, że terażniejszemu parlamentowi nie z jednej strony czynią zarzuty, że mało dba o biednych i t. d.

W Anglii nie wierzą w wybuch wielkich wojen w Europie, jak to utrzymują na stałym lądzie. Sądzą w ogólności, że każdy lud ma teraz dosyć do czynienia ze sobą i że wola ludu wszędzie takiej siły nabrała, że niepodobna jej się nadal opierać.

Książę Argyle wydał rozkaz do borowych, aby strzelali sarny i posyłali je do Inverary, gdzie z nich zupy gotują dla biednych.

Z Dublina donoszą, że Smith O'Brien, Mitchell i Meagher są oskarżeni o buntowanie. Dosyć jest wziąć do ręki jeden numer United Irishman, aby ich schwytać in flagranti.

Królestwo Polskie.

Warszawa, dn. 26. Marca. — Warszawski jenerał-gubernator miasta Warszawy. Z rozkazu księcia namiestnika Królestwa, wzywam niniejszym mieszkańców miasta Warszawy, ażeby wszyscy, oprócz zostających w służbie czynnej oficerów wojskowych i urzędników cywilnych etatowych, znajdującą się u nich wszelką broń palną, w ciągu 24 godzin od obecnego wezwania, do biura tutejszej policji złożyli. — Przekonani o ukrywaniu takowej broni, pod sąd wojenny oddani będą.

Broń do policji składana, ma być opatrzoną przywiązaniami i opieczętowaniami kartkami, z wyrażeniem do kogo ta broń należy.

Na złożoną broń, właściciele otrzymywać będą stosowne pokwitowania. (podp.) Jenerał-adjutant książę Górczakow.

Ober-policmejster miasta Warszawy. W skutku rozkazu księcia Górczakow, warszawskiego wojennego jenerał-gubernatora z d. 24. Marca r. b. Nr 1080, podaje do wiadomości mieszkańców tutejszych, że w obecnym czasie, każda osoba przechodząca przez miasto po godzinie 11. w nocy, powinna mieć przy sobie latarkę z zapaloną świecą; że wyłączeni są od tego obowiązku tylko wojskowi wszelkiego stopnia i że nie stosujący się do niniejszego ogłoszenia, przez patrole policyjne aresztowani będą. — Warszawa d. 25. Marca 1848 r. — Jen-major Abramowicz. Sekret. Kwieciński.

Galicja.

Lwów, 22. Marca. — W niedzielę na dniu 19. Marca 1848. około 3. godziny po południu przybył lud tłumami po przed akademię techniczną, gdzie z okna następujące artykuły przeczytał pan Dobrzański:

- 1) prosimy cesarza austriackiego o konstytucję i zniesienie cenzury;
- 2) aby cesarz austr. mianował się królem polskim a Galicja nie stanowiła prowincyi austriackiej;
- 3) powszechną amnestią t. j. o uwolnienie politycznych więźniów;
- 4) o gwardyę narodową, t. j. o uzbrojenie ludu przeciw Rosyjanom;
- 5) żeby do urzędów tylko Galicyanów przyjmowano a tych Niemców, którzy teraz są i są przychylni Polakom, żeby w urzędach zostawiono;
- 6) żeby w szkołach w ojczystym, t. j. polskim języku uczono.

Tegoż samego dnia obrano deputowanych z akademii umiejętności i techniki, i od szlachty i ludu do przedłożenia adresu w tym duchu ułożonego gubernatorowi Stadionowi. Jakoż lud ruszył z deputowanymi na czele do gubernatora, który wyszedłszy z deputowanymi na ganek oświadczył: Że na pierwsze dwa punkta przystaje, drugie dwa będą wykonane, a zaś ostatnie dwa cesarskie dwór wykonać może, o co on proźbę poda. — I na tém zakończył się dzień 19. Marca, wieczorem oświeciliśmy miasto.

Poniedziałek 20. Marca. — Kolegiów akademickich nie było, gdyż udawszy się do sal kolegialnych radzono i obierano poruczników. Na czele gwardyi technicznej postawiono profesora Roebledern jako kapitana. — Na wszechnicy Dr. Nagla, nad tymi jako pułkownika Dr. Stronskiego. — Zrana powypuszczano więźniów stanu w liczbie 150, drukowano wiersze polskie bez cenzury, po obiedzie koło akademii technicznej i wszechnicy zaciągnęły warty w pałazie uzbrojone, wieczorem zaś znowu iluminacya całego miasta, gdzie już całe miasto poprzymyślało sobie kokardy z białej wstążki, nawet Niemcy i Żydzi. — Dalej dawały się widzieć transparenta: Niech żyje Polska.

Wtorek dnia 21. Marca. — Po obiedzie około godziny drugiej rozdano pomiędzy techników, prawników i filozofów karabiny, przyczem był Stadion, który przeczytał nam patent, jako: tej broni wyłącznie przeciw nieprzyjaciolom używać będziemy. Że cesarz Austrii jest królem Polski, że Żydzi są nasi bracia (t. j. wolność wyznań) itp. Na to kaźden własnoręcznie się podpisawszy, otrzymał karabin (ponieważ szable dopiero za parę dni z Jarosławia nadeszły.)

Po otrzymaniu broni maszerowaliśmy przez miasto pomiędzy tłumy ludu zgromadzonego śród okrzyków i oklasków. Lud wołał: Niech żyje gwardya narodowa! Niech żyje młodzież polska! i przytem rzucano kwiatami i t. d.

Taki jest stan rzeczy teraz, taki postęp uczyniło uzbrojenie ludu ogólnie i nasza gwardya narodowa.

Ze Lwowa. — Dziś 21. Marca czytamy następujące ogłoszenie z podpisem gubernatora Franciszka hrabia Stadionu do mieszkańców Lwowa:

(Dwa dodatki.)

Ludność Lwowa odpowiadała postępowaniem swoim najprzychylniejszemu i czcigodnemu dotąd zupełnie temu zaufaniu, jakie ja pokładałam w jej wierności i szlachetności. Wprawdzie całe jestem przekonana, że przychylność korpusu miejskiego i młodzieży akademickiej przy środkach obmyślonych są dostateczne do utrzymania stałego porządku i spokojności. Ale z innych względów, a mianowicie dla wrażenia, jakie wznawiające się postępy sprawić mogą na ludność zewnątrz obwodu stolicy, i dla nieporozumienia, które szczególnie w umyśle ludu wiejskiego względem powodów i znaczenia tych postępów powstać może, zachodzi konieczność unikania troskliwie wszystkiego, co by umyśle zewnątrz miasta niepokoić, a po wsiach przyczyną być mogło do mylnych wniosków nad naszym położeniem. Z tych przeto powodów, i ze względu na doniesienia, jakie mi z kraju o szerzących się fałszywych wieściach doszły, zagnany jestem wezwać mieszkańców Lwowa, ażeby zaniechali wszelkich licznych zgromadzeń w celu politycznym po miejscach publicznych lub gmachach, tudzież publicznych pochodów lub miewania mowy po ulicach albo miejscach publicznych, jako też dalszego oświeclania miasta, co dla uboższej klasy przytrudnem się staje, a łatwo do nieporządku przywieść może, a w ogólności zaniechali wszystkiego, co zrzucić może zbiegowisko ludzi. — Udaję się przeto z zaufaniem do umiarkowania doświadczonego i rozumu tutejszej ludności, że w spokojności oczekiwać będzie łaskawego rozstrzygnięcia prośb podanych Jego CK Mości, i że mnie samego silnie wspierać będzie przy mojej usilnej pracy nad pomyślnością kraju i nad statecznym rozwinięciem stosunków konstytucyjnych. Przemawiam słowa te w jej własnej sprawie, w sprawie jej rodzin, jej dobytku i przyszłości tego pięknego kraju, który pieczy mojej jest powierzony.

Jako ciąg dalszy Nowin z dnia 19. Marca donosimy odległym czytelnikom, że 20. t. m. spokojność miasta niczem naruszoną nie była, chociaż wielki tłum ludzi po różnych miejscach miasta się zgromadzał, okazując żywy udział w zdarzeniach politycznych. Równocześnie były środki do utworzenia gwardyi narodowej w ruchu. — Pierwszym krokiem takowej była organizacya młodzieży akademickiej jako części tej gwardyi. Otworzono także tak w magistracie jak i w dyrekcyi policji konsygnacye do zapisania tych mieszkańców Lwowa, którzy przez posiadłość lub inteligencye do wstępu do gwardyi narodowej są uzdolnieni, gdzie się w przeciągu tego i następnego dnia w wielkiej liczbie zapisywali. W skutek tego zapisywania spostrzeżono wkrótce młodzież akademicką i wielką liczbę ludzi z wszystkich klas z białą kokardą na kapeluszu lub czapce, jako znak porządku i pokoju, na wzór jak to w Wiedniu się stało. Okrzyki radośne dawały się także słyszeć, wieczorem równie jak i w niedzielę dnia 20, lecz jeszcze świetniej całe miasto oświetlone było, a w teatrze odśpiewano w obec licznych zgromadzenia hymn ludu z entuzjazmem. — Ponieważ liczne nie w porządku prawnym i bez zezwolenia władz prawnych odbywane zgromadzenia i rozdrażniające mowy, bezpiecznemu i spokojnemu torowi rozwinięcia naszych konstytucyjnych form tylko przeszkadzają, a prócz tego między mieszkańcami tego miasta utrzymanie porządku pragnąciami, obawę i niespokojność rozszerzają; widział się gubernator kraju spowodowanym do publicznego ogłoszenia wyżej odezwę do rozsądku i dobrego sposobu myślenia mieszkańców Lwowa.

Nad spodziewanie znajdowały się w mieście osoby, które na te życzliwe napomnienia niezważały, a które po części w chwalebnych zamiarach zgromadzenia na publicznych miejscach i na ratuszu odbywając, w ogólności rozdrażnienie i niespokojność rozszerzały. W południe udał się gubernator kraju do uniwersytetu, gdzie najlepszym duchem ożywionej młodzieży akademickiej i szkoły technicznej, powierzona im broń do utrzymania publicznej spokojności i porządku wydał; a potem udał się na ratusz, gdzie zgromadzenie komitetu bez zezwolenia zebranego osobiście rozwiązał, co w zupełnym spokoju nastąpiło. Końcem zupełnego uspokojenia umysłów uszykowano po niektórych punktach oddziały wojska i poczyniono w ogólności kroki, aby wszelki zamach ku naruszeniu spokojności w pierwiastku przytłumić. Wieczór i noc dzisiejsza przeszły w zupełnym spokoju. — Dzisiaj (22. Marca) rozpocznie na ratuszu komitet z członków wszystkich stanów zebrany swoje czynności, którego zadaniem jest dalsze rozwinięcie i urządzenie instytutu gwardyi narodowej.

— Wczoraj po południu udała się deputacya do gubernatora złożona z członków następujących: pp. Augusta Bielowskiego, Aleksandra Fredry, Karola Szajnochy, Jakuba Zakrzewskiego, Adama Kłodzińskiego, Stanisława Przyłęckiego, Wincentego Pola, Leona Koreckiego i Maurycego Dzeduszyckiego, prosząc na mocy reskryptu cesarskiego z dn. 15. Marca r. b. o pozwolenie wydawania dziennika politycznego z feletonem literackim i przedstawiając na odpowiedzialnego redaktora p. Leona Koreckiego. To pozwolenie otrzymała natychmiast pod gwarancją kaucyi pieniężnej, która w konstytucyjnych państwach zastępuje miejsce cenzury. Pismo to wychodzić będzie codziennie.

Dnia 21. b. m. zrana odbyło się nabożeństwo żałobne w kościele XX. Dominikanów za poległych na dniu 13. i 14. Marca Wiedeńczyków.

Wiadomości literackie.

PROSPEKT. — „Album Literackie, pismo zbiorowe poświęcone dziejom i literaturze krajowej, pod redakcyą Kazimierza Wł. Wojcieckiego w Warszawie. — O potrzebie pisma, któreby właściwą sobie, a wyłączną miało cechę, było zbiorem wiadomości najbliższej nas dotyczących i na drodze postępu takowe rozwijało, światli czytelnicy od dawna są przekonani. Przygotowawszy zasoby w tym celu, wsparci pomocą naszych literatów, ogłaszamy prenumeratę na pismo zbiorowe Album Literackie, poświęcone dziejom i literaturze krajowej. Zachwalać i obiecywać nieumieliśmy nigdy, działać tylko, prawdą a pracą Album literackie wychodzić będzie tomami, przynajmniej tom jeden na kwartał. Tom taki składać się będzie od 25 do 30 arkuszy, z kilkoma rycinami i faksymiliami. Tom pierwszy wyjdzie w pierwszej połowie Kwietnia r. b. Prenumerata jest dwojaka: całkowita na cztery tomy, rocznie rs. 9 (złp. 60) lub częściowa za tom rs. 2 kop. 25 (złp. 15.) Przy odebraniu tomu pierwszego, każdy prenumeratork, obowiązany złożyć przedpłatę na tom następny. Prenumeratork można we wszystkich znaczniejszych księgarniach w kraju i za granicą na wszystkich urzędach i stucjach pocztowych w królestwie i w drukarni rządowej w Warszawie przy ulicy Miodowej Nr. 487.

Lwów. — Ogłoszenie prenumeratury na „Bibliotekę polską“ w tanich wydaniach. Tanie druki są dziś potrzebą czasu, i okazały się najdzielniejszym środkiem cywilizującej potęgi wieku, a koniecznym warunkiem do rozszerzenia oświaty w kraju i narodzie.

W tym zamiarze zawiązują się wszędzie stowarzyszenia, które zjednoczonymi siłami zmierzają do osiągnięcia tak wysokiego celu, jakim jest rozszerzenie oświaty krajowej, gromadzą odpowiednie temu przedsięwzięciu zasoby pieniężne. Chcąc bowiem upowszechnić druki tanie, potrzeba bić wielką liczbę egzemplarzy dzieła, a na rozprzedanie wielkiej liczby egzemplarzy potrzeba dłuższego czasu, stąd też znaczniejszego, aby dalsze nakłady ciągle wycoodzić mogły, nim się jeszcze ze sprzedaży ksiąg powróci koszt wyłożony na nakłady pierwsze.

Ta myśl spowodowała mnie do rozpisanja prenumeraty na Bibliotekę polską celem zgromadzenia potrzebnego kapitału na upowszechnienie druków tanich, a tęp samem zatrudnienia drukarni Zakładu narod. im. Ossolińskich, w której zamyslałam dzieła te drukować; taniść zaś druków zamierzam sobie posunąć do jak najniższej ceny możliwej i stawiam sobie za cel, ażeby cena jednego arkusza druku z czasem nie przechodziła 4 kr. mon. konw., co tęp rychlej osiągnąć się da, im prędzej odpowiedna ilość prenumeratorków się zbierze.

Korzyści, jakieby z tego przedsięwzięcia wypłynęły dla czytającej publiczności, i naukowa pomoc, którą Zakład narodowy im. Ossolińskich ze swojego stanowiska podać obiecuje, czynią to przedsięwzięcie niejako publicznem, co zaś do odpowiedzialności, jakaby z niego wyniknąć mogła, a którą przyjmuję na siebie, przedsięwzięcie to jest przedsięwzięciem prywatnem; nie narażając bowiem Zakładu na żadną odpowiedzialność lub wydatki, przysparzam owszém zajęcia jego drukarni, która według jej taryfy istniejącej opłacana będzie przezemnie.

Przedpłatę na bibliotekę polską, przez którą możniejsi podadzą sposobność nabywania tanich książek i kształcenia się mniej mającym, — wypada uważać za obywatelską ofiarę, poniesioną dla oświaty kraju; — w miarę jednak zwiększającej się liczby prenumeratorków będzie ta ofiara coraz mniejszą, a wkrótce przestanie nią być zupełnie. Bo równie z powiększającym się kapitałem z prenumeraty uzyskanym liczba odbieranych książek wzrośnie tak znacznie, że każdy prenumerujący od przedsiębiorcy nie tylko odbierze całą przedpłaconą kwotę, ale razem spodziewać się może od niej znacznego procentu, a to w książkach tak tanich, jak się wyżej powiedziało. Zrazu zamierzam sobie zająć się przedrukowaniem dzieł, które albo już wyszły z handlu księgarskiego, albo dla wysokich cen nie znalazły pożądanego upowszechnienia. „Biblioteka polska“ wychodzić będzie seryjami, a każda z nich według treści dzieł zawierać będzie pewne i tezsame oddziały, tak z dawniejszego piśmiennictwa, jakoteż nowego. Spies dzieł każdą seryją objętych ogłoszę w pismach publicznych przed rozpoczęciem druku z dodaniem ich ceny dotychczasowej i ceny, w jakiej te dzieła dawane będą prenumeratorkom na przyszłość.

Ponieważ do rozpoczęcia tego przedsięwzięcia potrzeba rozprzedania najmniej 250 biletów prenumeracyjnych 50cio-reńskowych, przeto druk „Biblioteki polskiej“ rozpocznie się dopiero za zebraniem 250 takich prenumeratorków, którzy ofiarą swoją stając się Założycielami biblioteki podadzą innym sposobność przysiępowania do tej przedpłaty mniejszemi wkładami, wtedy bowiem otworzy się prenumerata 10 wkładek dla uczestników w biblioteki polskiej, którzy złożąwszy 5 takowych rocznemi ratami, do równych z założycielami będą przypuszczeni korzyści.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wypowiedzenie

4-procentowych listów zastawnych Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

W skutek Najwyższego rozkazu gabinetowego z dnia 10. Listopada 1847. względem nowego postępowania przy wypowiadaniu 4-procentowych listów zastawnych, wzywamy posiadaczy następujących, w wersurach Bożego Narodzenia 1838., Świętego Jana 1839., Boż. Narodzenia 1840., Boż. Narodzenia 1841., Boż. Narodzenia 1842., Ś. Jana i Boż. Narodzenia 1843., Ś. Jana i Boż. Narodzenia 1844., Ś. Jana i Boż. Narodzenia 1845., Ś. Jana i Boż. Narodzenia 1846. i Ś. Jana 1847. wylosowanych, wedle dotychczasowego postępowania wypowiedzianych, a dotąd nie złożonych 4-procentowych listów zastawnych, które już teraz są płatne:

Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.	Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
bież.	amort.				bież.	amort.			
A. Na 1000 Tal.									
35	452	Baszkowo	Krotoszyn	SJ. 47	12	3732	Rybowo	Wągrowiec	SJ. 46
1	5118	Czeszewo	Wągrowiec	BN. 46	22	2087	Rosnowo	Poznań	BN. 46
2	5119	dito	dito	BN. 45	11	2582	Robaków	Pleszew	SJ. 45
3	5120	dito	dito	BN. 44	13	271	Splawie	Poznań	BN. 45
3	5532	Chraplewo	Buk	SJ. 45	29	3395	Śmielowo	Szamotuly	SJ. 46
11	528	Chobienice	Babimost	dito	63	2557	Świerczyna	Wschowa	BN. 46
6	2189	Czarnotki	Środa	BN. 46	34	2330	Szelejewo	Krotoszyn	dito
7	6973	Czacz	Kościan	dito	18	1089	Tuchorze	Babimost	BN. 44
5	7322	Dobrojewo	Szamotuly	SJ. 46	6	247	Wróblewo	Szamotuly	BN. 41
7	4203	Długie	Wschowa	BN. 46	20	254	Wierzenica	Poznań	BN. 45
5	89	Droszew	Pleszew	SJ. 47	208	3325	Wydzierzewice	Środa	dito
5	634	Dobrzyca	Krotoszyn	dito	11	580	Wronki	Szamotuly	BN. 46
1	7344	Daleszyno	Szrém	dito	55	672	Żakowo	Wschowa	BN. 45
18	4115	Golaszyn	Krobias	SJ. 44	66	2947	Zytowiecko	Krobias	SJ. 46
4	1624	Gronowo	Kościan	BN. 46	19	3021	Zbąszyń	Międzyrzecz	BN. 46
2	330	Gay	Szamotuly	SJ. 47	18	2376	Zelice	Wągrowiec	SJ. 47
2	2816	Januszewo	Szrém	SJ. 46	18	2376	Zółkowo	Krobias	dito
47	3353	Karczewo	Kościan	SJ. 47	D. Na 100 Tal.				
5	4142	Koszuty	Środa	dito	133	4607	Borzeciczki	Krotoszyn	SJ. 44
9	672	Kretkowo	Września	dito	134	4608	dito	dito	SJ. 47
17	5211	Lwówek	Buk	BN. 44	135	4609	dito	dito	SJ. 46
3	5739	Linowiec	Mogilno	SJ. 45	14	5449	Bobrowniki B.	Ostrzeszow	BN. 45
11	1661	Miłostaw	Września	SJ. 47	11	1667	Bieniewo	Odolanów	SJ. 47
3	4797	Marszałki	Ostrzeszow	dito	24	8681	Babin	Września	dito
18	2565	Nojowo	Szamotuly	dito	27	5381	Bieganowo	dito	dito
2	260	Przedborowo	Ostrzeszow	SJ. 45	111	6021	Czerniejewo	Gniezno	BN. 43
1	7234	Pogorzela	Krotoszyn	BN. 46	10	5968	Chlastawa	Międzyrzecz	SJ. 46
3	2813	Piotrowo	Szrém	SJ. 47	12	5970	Chlastawa	dito	BN. 44
4	5751	Redgoszcz	Wągrowiec	SJ. 46	19	8228	Chrzastowo	Szrém	SJ. 45
2	3094	Starogrod	Krotoszyn	SJ. 45	14	4351	Chalawy	dito	BN. 45
8	544	Sobota	Poznań	SJ. 46	35	2094	Chludowo	Poznań	BN. 46
5	6653	Splawie	BN. 46	44	10990	Chłapowo	Środa	SJ. 47	
3	6686	Suchorzewo	Pleszew	dito	13	3238	Chwaleńcin	Pleszew	dito
14	3824	Sierniki	Wągrowiec	SJ. 47	44	5857	Długie	Wschowa	BN. 43
1	5335	Trzebowo	Krotoszyn	SJ. 43	45	5858	dito	dito	SJ. 47
7	5410	Torzeniec	Ostrzeszow	SJ. 44	69	7956	Drążgowo	Środa	BN. 44
10	61	Września	Września	dito	41	8322	Dąbrówka	Poznań	SJ. 45
2	221	Wierzenica	Poznań	BN. 45	72	1038	Działyn	Gniezno	SJ. 47
31	6241	Węgiarki	Września	SJ. 46	75	1041	Działyn	Gniezno	SJ. 46
7	78	Xiążno	dito	SJ. 45	26	5555	Dzięczyń	Krobias	BN. 46
1	4834	Zółkowo	Krobias	BN. 38	27	5556	dito	dito	SJ. 46
4	4837	dito	dito	BN. 46	86	11307	Dobrojewo	Szamotuly	dito
11	6131	Zbąszyń	Międzyrzecz	BN. 45	30	2671	Dzierżanik	Ostrzeszow	BN. 46
2	2521	Zydowo	Poznań	SJ. 47	33	11386	Daleszyno	Szrém	dito
B. Na 500 Tal.									
27	3034	Bolewice	Buk	SJ. 45	47	653	Dobrzyca	Krotoszyn	SJ. 47
49	2858	Borzeciczki	Krotoszyn	SJ. 46	61	259	Dupin	Krobias	dito
16	4100	Brodnica	Szrém	dito	47	787	Dąbrowo	Babimost	dito
3	4979	Baborowo	Oborniki	dito	124	4585	Galowo	Szamotuly	BN. 43
17	5763	Borek	Krotoszyn	BN. 46	13	8311	Gonice	Września	BN. 44
105	539	Baszkowo	dito	SJ. 47	15	4852	Grzebienisko	Szamotuly	dito
111	545	dito	dito	BN. 46	54	5689	Golaszyn	Krobias	dito
23	1272	Brudzewo	Września	dito	22	7444	Górki dąbskie	Szubin	SJ. 45
13	5376	Czachorowo	Krobias	SJ. 46	14	4823	Godzientowy	Ostrzeszow	BN. 45
11	1717	Cykowo	Kościan	BN. 46	41	8852	Gostyn II.	Krobias	SJ. 46
10	1465	Cerekwica	Wągrowiec	dito	75	1878	Gronowo	Kościan	dito
11	1466	dito	dito	SJ. 47	82	9152	Gola	Krobias	BN. 46
12	1467	dito	dito	BN. 46	85	9155	dito	dito	BN. 46
21	613	Dobrzyca	Krotoszyn	BN. 44	15	8702	Gwiazdowo	Środa	dito
22	614	dito	dito	SJ. 46	27	5310	Gorzewo	Oborniki	BN. 46
14	2421	Dembicz	Środa	BN. 46	34	1613	Grobias v. Bucz	Kościan	SJ. 47
13	6370	Daleszyno	Szrém	SJ. 47	68	5329	Golenias v. Golina	Pleszew	dito
15	6372	dito	BN. 46	23	6732	Gorazdowo	Września	SJ. 47	
14	3359	Dzienczyno	Krobias	SJ. 47	24	6733	dito	dito	BN. 46
29	6342	Dobrojewo	Szamotuly	BN. 45	52	2938	Gogolewo	Krobias	BN. 45
22	2814	Grembanin	Ostrzeszow	BN. 45	29	3656	Grodziszczko	Szamotuly	BN. 45
6	5844	Gostyczyn	Odolanów	SJ. 46	16	2567	Hersztup	Międzychód	SJ. 45
6	4735	Gonice	Września	BN. 46	12	3674	Jankowice	Poznań	SJ. 43
7	4736	dito	Września	SJ. 46	18	11487	Jankow	Ostrzeszow	BN. 45
					40	1297	Iwno	Środa	BN. 46
					68	8204	Jeżewo	Szrém	BN. 46
					16	1589	Kotowiecko	Pleszew	BN. 43
					19	4750	Knyszyn	Poznań	BN. 43
					81	4457	Karczewo	Kościan	BN. 43
					84	4460	dito	BN. 43	
					85	4461	dito	BN. 43	
					51	3024	Kaźmierz	Szamotuly	SJ. 44
					13	318	Konarskie	Szrém	BN. 45
					61	11512	Karmin	Pleszew	SJ. 44
					62	11513	dito	BN. 45	
					64	11515	dito	BN. 45	
					233	4108	Kurnik	Szrém	SJ. 46
					235	4110	dito	BN. 45	
					240	4115	dito	BN. 45	
					53	610	Konary	Krobias	BN. 44
					31	9548	Kurnatowice	Międzychód	SJ. 45
					32	10224	Kręsko	Międzyrzecz	BN. 44
					33	10225	dito	BN. 44	
					41	4914	Konino	BN. 44	
					16	4775	Korzkwy	Pleszew	SJ. 45
					17	11847	Krześlice	Środa	SJ. 46

Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wyłosa nia.	Nr. list zast.		D o b r a .	Powiat.	Termin wyłosa nia.	Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wyłosa nia.		
bież.	amort.				bież.	amort.				bież.	amort.					
16	6944	Kanino	Poznań	SJ. 47	24	2426	Wróblewo	Szamotuly	SJ. 47	59	3259	Wroniawy	Babimost	BN. 44		
17	3981	Kuszewo	Wągrowiec	dito	79	9017	Zbąszyń	Międzyrzecz	SJ. 45	80	4415	Węgierki	Września	SJ. 46		
47	5955	Kosieczyno	Międzyrzecz	dito	77	9015	dito	dito	SJ. 47	11	2337	Wiekówko	Gniezno	BN. 46		
14	6005	Karsewo	Gniezno	dito	9	562	Zajęczkovo	Szamotuly	BN. 46	30	171	Weskowo	Krobia	SJ. 47		
47	4412	Karna	Babimost	dito	23	2850	Złotniki	Poznań	SJ. 47	45	116	Wydzierze wice	Środa	dito		
28	5754	Koszuty	Środa	dito			E. Na 50 Tal.									
102	7547	Lwówek	Buk	SJ. 45			Borzęcizki	Krotoszyn	BN. 43	105	4331	Zbąszyń	Międzyrzecz	SJ. 45		
105	7550	dito	dito	SJ. 46	191	2086	dito	dito	SJ. 47	39	1487	Złotniki	Poznań	SJ. 46		
25	5884	Linie	dito	dito	192	2087	dito	dito	SJ. 46			F. Na 25 Tal.				
43	8815	Lewice	Międzyrzecz	BN. 46	193	2088	Borzęcizki	Krotoszyn	SJ. 46			45	1591	Arkuszewo	Gniezno	BN. 45
59	1165	Ludomy	Oborniki	dito	23	1436	Boczkow I. III.	Odolanów	BN. 43	45	1591	Arkuszewo	Środa	BN. 43		
21	4389	Lubosina	Szamotuly	SJ. 47	27	3198	Bronow	Pleszew	SJ. 45	31	2049	Bednary	dito	SJ. 44		
21	454	Międzyzysie	Wągrowiec	BN. 44	54	4088	Babimost	Babimost	SJ. 46	50	5962	Bagrowo	Szamotuly	SJ. 45		
22	455	dito	dito	BN. 46	163	2753	Czarniejewo	Gniezno	SJ. 44	112	7713	Biezdrowo	dito	BN. 44		
23	456	Międzyzysie	Wągrowiec	BN. 45	76	3785	Chraplewo	Buk	SJ. 47	113	7714	dito	dito	BN. 46		
27	11427	Miłosławice	dito	BN. 44	77	3786	dito	dito	SJ. 45	117	7718	dito	dito	dito		
28	11428	dito	dito	SJ. 46	141	5874	Dłoń	Krobia	dito	53	5721	Bieganowo	Września	dito		
7	805	Marcinkowo górne	Mogilno	BN. 44	65	5778	Daleszno	Szrém	dito	54	5722	dito	dito	dito		
64	406	Mikołajewice	Gniezno	SJ. 45	21	5827	Donaborow	Ostrzeszow	dito	56	5724	dito	dito	BN. 44		
15	9108	Murzynowo leśne	Środa	BN. 45	29	3207	Dębowałę ka III.	Wschowa	BN. 45	25	5325	Bielawy	Wągrowiec	SJ. 45		
80	1917	Miłosław	Września	SJ. 46	57	3328	Dziewierzewo	Wągrowiec	SJ. 47	99	5242	Bolewice	Buk	BN. 46		
89	5653	Morównica	Kościan	dito	161	5713	Dobrojewo	Szamotuly	dito	254	4932	Borzęcizki	Krotoszyn	dito		
42	1348	Marszewo	Pleszew	SJ. 47	56	1268	Gościeszyn	Babimost	SJ. 39	33	552	Bobrowniki C.	Ostrzeszow	dito		
82	73	Nowemiasto	dito	BN. 45	18	148	Goleńcin	Poznań	BN. 45	58	2813	Bolechowo	Poznań	SJ. 47		
38	9073	Nowydwór	Międzyrzecz	dito	20	150	dito	dito	SJ. 44	56	275	Chobienice	Babimost	BN. 44		
36	8880	Niepolewo	Buk	SJ. 46	20	150	dito	dito	SJ. 44	57	276	dito	dito	BN. 46		
16	3697	Niepruszewo	dito	SJ. 47	54	1057	Głuchowo	Kościan	SJ. 46	98	8030	Chraplewo	Buk	BN. 44		
37	7862	Oporowo	Wschowa	BN. 44	24	4156	Gwiazdowo	Środa	BN. 46	32	1132	Czekanow	Odolanów	SJ. 46		
32	583	Oczkowie	Krobia	SJ. 45	47	3052	Gowarzewo	dito	dito	35	2159	Chelmo	Szamotuly	SJ. 47		
14	11467	Orzeszkowo	Środa	BN. 45	52	2	Gronówko	Kościan	dito	26	5181	Chwałkowo	Środa	dito		
13	6886	Orpiskewo	Pleszew	BN. 45	45	793	Grobia v. Bucz	dito	SJ. 47	49	2111	Cerekwica	Pleszew	dito		
38	8402	Orchowo	Mogilno	SJ. 46	61	2716	Kosieczyn	Międzyrzecz	BN. 43	62	7425	Dombrowo	Wągrowiec	SJ. 44		
17	2292	Ostrowieczno	Szrém	BN. 46	27	3563	Krzyżanki	Krobia	BN. 45	95	8189	Dąbrowka	Poznań	BN. 44		
56	4244	Pawłowice	Wschowa	BN. 44	378	1923	Kurnik	Szrém	SJ. 46	223	10653	Dobrojewo	Szamotuly	dito		
59	4247	dito	dito	BN. 44	68	2032	Karna	Babimost	BN. 46	161	10905	Dłoń	Krobia	SJ. 45		
42	4932	Popówko	Oborniki	SJ. 46	86	250	Kretkowo	Września	BN. 46	147	671	Działyn	Gniezno	SJ. 46		
44	4934	dito	dito	SJ. 45	87	251	dito	dito	dito	85	311	Dobrzyca	Krotoszyn	BN. 46		
31	5508	Posadowo	Buk	dito	92	5848	Karmin	Pleszew	SJ. 47	52	5898	Dzięczyn	Krobia	SJ. 47		
37	5407	Parzenczewo	Kościan	SJ. 47	91	4314	Komorze	Września	SJ. 47	30	184	Gończyki	Kościan	SJ. 40		
40	5410	dito	dito	BN. 45	46	3643	Lubonia	Wschowa	SJ. 45	22	411	Goluń	Środa	BN. 44		
24	8033	Pótrzonowo	Oborniki	dito	24	2551	Lutynia	Krotoszyn	BN. 45	98	4883	Grembanin	Ostrzeszow	dito		
18	8670	Przylepki	Szrém	BN. 46	28	2020	Lubosina	Szamotuly	SJ. 46	101	4886	dito	dito	SJ. 47		
44	7363	Pruchnowo	Chodzież	dito	85	539	Ludomy	Oborniki	BN. 46	15	6494	Golimowo	Gniezno	SJ. 45		
22	3414	Przysieka	Wągrowiec	SJ. 47	91	545	dito	dito	SJ. 46	57	7048	Gowarzewo	Środa	SJ. 47		
48	8492	Rusko	Pleszew	SJ. 44	41	4103	Łęsce	Międzychód	BN. 46	58	7049	dito	dito	SJ. 45		
51	8495	dito	dito	SJ. 47	53	3370	Łukowo	Wągrowiec	SJ. 47	26	5216	Grzebienisko	Szamotuly	BN. 46		
33	5617	Rosnowo	Poznań	SJ. 45	53	3370	Łukowo	Wągrowiec	SJ. 45	114	8859	Gola	Krobia	dito		
34	5618	dito	dito	BN. 44	74	5925	Mnichy	Września	SJ. 46	20	161	Gay	Szamotuly	dito		
34	5805	Rojow	Ostrzeszow	SJ. 45	246	6190	Miłosław	Wągrowiec	SJ. 47	52	2886	Grodzisk	Pleszew	SJ. 47		
18	10324	Rudnicza	Wągrowiec	BN. 45	52	5803	Miłosławice	Ostrzeszow	dito	55	3677	Jurkovo	Kościan	BN. 44		
17	11903	Rybowo	dito	BN. 44	82	339	Mielęcin	Pleszew	BN. 45	22	1625	Jankowo	Gniezno	SJ. 46		
16	830	Ruchocinek	Gniezno	SJ. 46	111	22	Nowemiasto	Międzyrzecz	SJ. 46	113	8061	Jeżewo	Szrém	BN. 46		
12	7306	Rusiec	Wągrowiec	BN. 46	56	4365	Nowydwór	Środa	BN. 44	47	4990	Konarzewo	Krobia	BN. 43		
69	1676	Raszkowo	Odolanów	BN. 46	24	5819	Orzeszkowo	Wschowa	SJ. 45	113	5783	Konarzewo	Poznań	SJ. 44		
29	1367	Rakow	Ostrzeszow	SJ. 47	23	2502	Oswasień śre- dnia	Wschowa	SJ. 45	447	4577	Kurnik	Szrém	SJ. 47		
33	6557	Szymankowo	Oborniki	BN. 44	68	3974	Orchowo	Mogilno	SJ. 47	448	4574	dito	dito	SJ. 45		
45	5093	Świątkowo	Wągrowiec	SJ. 46	34	1415	Pomiany	Ostrzeszow	BN. 41	467	4593	dito	dito	dito		
47	5095	dito	dito	BN. 44	33	2212	Pijanowice	Krobia	BN. 43	471	4597	dito	dito	dito		
61	5905	Ślupia	Ostrzeszow	SJ. 45	33	2305	Popówko	Oborniki	SJ. 45	475	4601	dito	dito	SJ. 47		
66	5910	dito	dito	BN. 46	61	2306	dito	dito	SJ. 44	476	4602	dito	dito	dito		
27	1482	Ślupia wielka	Środa	SJ. 47	62	2306	dito	Środa	SJ. 46	477	4603	dito	dito	BN. 46		
69	5977	Stempuchowo	Wągrowiec	SJ. 45	31	3751	Piątkowo czar- ne	Środa	SJ. 46	478	4604	dito	dito	BN. 42		
70	5978	dito	dito	SJ. 47	30	4134	Przylepki	Szrém	SJ. 47	479	4605	dito	dito	SJ. 43		
68	8237	Szamotuly	Szamotuly	BN. 45	19	2691	Popowo pol- skie	Kościan	dito	19	5573	Kowalewo	Chodzież	BN. 43		
72	5201	Sierniki	Wągrowiec	SJ. 46	16	771	Pawówek	Pleszew	dito	54	6925	Kęszyce	Odolanów	SJ. 44		
74	5203	dito	dito	SJ. 46	25	3549	Robakowo	dito	BN. 40	8	9639	Kamieniec	Gniezno	BN. 46		
59	7786	Smolice	Krobia	dito	76	4019	Rusko	dito	SJ. 46	9	9640	dito	dito	BN. 44		
64	7791	dito	dito	SJ. 47	78	4021	dito	dito	BN. 44	66	5256	Konino	Buk	SJ. 45		
22	4703	Słopanowo	Szamotuly	SJ. 46	59	935	Rogaszycy	Ostrzeszow	BN. 46	48	6165	Koszuty	Środa	SJ. 45		
17	1655	Szczury	Odolanów	dito	49	3760	Racądowo	Pleszew	SJ. 47	49	6166	dito	dito	BN. 47		
56	11744	Siedmioro- gowo	Krotoszyn	dito	48	2639	Rojow	Ostrzeszow	dito	33	7781	Krzyżanki	Kościan	dito		
57	11745	dito	dito	BN. 46	11	994	Sokolniki małe	Szamotuly	BN. 41	52	6335	Kiszkowo	Krobia	SJ. 46		
21	4815	Szczepowice	Kościan	dito	89	5964	Siedmioro- gowo	Krotoszyn	BN. 44	52	330	Koryta	Gniezno	BN. 46		
14	575	Sanniki	Środa	dito	64	5345	Świerczynna	Wschowa	SJ. 45	34	4740	Lubosina	Szamotuly	BN. 44		
23	6926	Szczepankowo	Szamotuly	SJ. 47	23	715	Smuszewo	Wągrowiec	BN. 45	232	7610	Lwówek	Buk	SJ. 47		
79	6416	Trzciel	Międzyrzecz	SJ. 44	116	3501	Szelejewo	Krotoszyn	dito	235	7613	dito	dito	BN. 44		
46	6647	Tuchorze	Babimost	dito	29	866	Szczury	Odolanów	SJ. 46	236	7614	dito	dito	SJ. 46		
29	7910	Torzeniec	Ostrzeszow	SJ. 45	99	3854	Szamotuly	Szamotuly	dito	237	7615	dito	dito	SJ. 44		
35	8161	Tulce	Środa	SJ. 47	101	3856	dito	dito	SJ. 47	238	7616	dito	dito	BN. 44		
57	2654	Trzcinnica	Ostrzeszow	dito	32	777	Świdnica I.	Wschowa	BN. 46	19	4757	Łagiewniki	Poznań	SJ. 44		
20	474	Weskowo	Krobia	BN. 44	20	513	Świdnica II.	Wschowa	SJ. 47	20	4758	dito	dito	BN. 44		
258	10345	Wronki	Szamotuly	SJ. 46	47	6003	Strzelce wiel- kie	Krobia	dito	106	804	Ludomy	Oborniki	SJ. 46		
261	10348	dito	dito	BN. 46	13	905	Tarnowo	Poznań	BN. 46	77	8606	Lewice	Międzyrzecz	dito		
270	10357	dito	dito	BN. 46	11	5379	Tomaszewo	Buk	SJ. 47	28	5930	Lutynia	Krotoszyn	SJ. 46		
34	7637	Więckowice	Poznań	BN. 46	45											

Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowania.	Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.
bież.	amort.				bież.	amort.			bież.	amort.		
58	2613	Mszczyzn	Szrém	BN. 46	18	1547	Brudzewo	Września	40	6448	Karmin	Pleszew
180	2397	Miłosław	Września	SJ. 47	20	1549	dito	dito	20	2526	Kroczy	Czarnków
48	4317	Malpino	Szrém	dito	15	6758	Borek	Krotoszyn	33	2759	Karna	Babimost
46	7028	Niemierzewo	Międzychód	SJ. 46	5	2188	Czarnotki	Środa	8	283	Konarskie	Szrém
89	2185	Nekla	Środa	BN. 46	26	6992	Czacz	Kościan	11	6466	Kokorzyn	Kościan
86	7199	Olszyna	Ostrzeszów	SJ. 47	49	4357	Czerniejewo	Gniezno	9	820	Kolaczkowo	Gniezno
88	7201	dito	dito	SJ. 44	29	749	Dąbrowo	Babimost	8	2432	Kowalskie (Kowalska wieś)	Środa
29	6095	Ossowasień średnia	Wschowa	BN. 44	20	5702	Dąbrówka	Poznań	16	2502	Kołybki	Wągrowiec
76	1301	Ottorowo	Szamotuly	SJ. 46	7	342	Doruchowo	Ostrzeszów	12	5556	Kurowo	Kościan
75	1300	dito	dito	BN. 46	5	2618	Gorzyczki	Kościan	9	482	Komorowo	Szamotuly
82	8262	Orchowo	Mogilno	dito	1	2426	Gogolewo	Szrem	59	4312	Lwówek	Buk
142	8730	Opatów	Ostrzeszów	SJ. 47	20	1897	Gościeszyn	dito	18	3573	Linie	dito
143	8731	dito	dito	dito	14	1941	Grodzisko	Babimost	3	1108	Łęgniszewo	Wągrowiec
32	6977	Ostrowo	Września	dito	9	9	Gronówko	Pleszew	8	996	Markowice	Środa
83	7862	Oporowo	Wschowa	dito	25	3911	Golenia albo Golina	Pleszew	9	997	dito	dito
59	2700	Owinsk	Poznań	dito	20	1095	Golebin	Kościan	9	452	Międzylisie	Wągrowiec
28	5334	Pomarzanki	Wągrowiec	BN. 43	24	4121	Golaszyn	Krobia	7	1137	Miedzianowo	Odolanów
32	5338	dito	dito	SJ. 44	13	2885	Konarzewo	Poznań	48	1406	Miłosław	Września
33	5339	dito	dito	dito	89	3984	dito	dito	26	428	Malczewo	Gniezno
66	5853	Posadowo	Buk	BN. 43	3	2027	dito	Krobia	40	448	Mikołajewice	dito
75	4384	Przytoczna	Międzychód	dito	28	2493	Każmierz	Szamotuly	27	2329	Międzychód	Szrem
21	5420	Piotrkowice	Wągrowiec	SJ. 45	82	6355	Kroczy	Czarnków	12	508	Malpino	dito
79	230	Pakosław	Krobia	dito	20	375	Karczewo	Kościan	6	38	Nowiec	dito
81	232	dito	dito	dito	20	5821	Kuklinowo	Krotoszyn	7	39	dito	dito
85	236	dito	dito	SJ. 47	4	1167	Kadzewo	Szrem	10	390	Ninino	Oborniki
91	7394	Prochnowo	Chodzież	SJ. 45	1	3312	Lubosina	Szamotuly	34	79	Nowe miasto	Pleszew
98	896	Pudliszki	Krobia	BN. 45	45	5239	Lwówek	Buk	16	4993	Napachanie	Poznań
33	7769	Pieruszyce	Pleszew	SJ. 46	10	5403	Lubonia	Wschowa	37	1335	Nekla	Środa
34	7770	dito	dito	BN. 46	4	5102	Łukowo	Wągrowiec	11	3490	Olbrachcice	Wschowa
51	9757	Psary	Odolanów	dito	12	5110	dito	dito	27	1025	Ottorowo	Szamotuly
46	8694	Przeclaw	Oborniki	dito	2	3319	Łągiewniki	Poznań	18	1508	Owinsk	Poznań
65	9305	Rogaczewo małe	Kościan	BN. 44	17	1799	Mszczyzn	Szrem	15	4487	Oporowo	Wschowa
29	7352	Rusiec	Wągrowiec	SJ. 46	20	294	Mikołajewice	Gniezno	15	6627	Orła	Krotoszyn
69	2010	Rogaszycy	Ostrzeszów	SJ. 47	25	6634	Mieszkowo	Pleszew	10	2248	Obiecanowo	Wągrowiec
70	2011	dito	dito	SJ. 46	10	817	Mielęcin	Ostrzeszów	53	296	Przygodzice	Odolanów
99	8323	Rusko	Pleszew	BN. 46	40	1690	Miłosław	Września	57	300	dito	dito
58	6226	Rojow	Ostrzeszów	dito	12	5736	Orchowo	Mogilno	114	357	dito	dito
60	6228	dito	dito	SJ. 47	13	7266	Pleszew	Pleszew	5	2046	Parczewo	dito
51	1233	Rakow	dito	BN. 46	23	1073	Pudliszki	Krobia	17	2081	Psarskie	Szamotuly
50	1638	Rokitnica	Poznań	SJ. 47	35	3235	Pawłowice	Wschowa	49	6250	Pleszew	Pleszew
26	399	Ruchocinek	Gniezno	dito	34	207	Przygodzice	Odolanów	32	2444	Przytoczna	Międzychód
30	3453	Rudki	Szamotuly	BN. 46	38	211	dito	dito	36	2681	Pamiętkowo	Poznań
47	4562	Starogród	Krotoszyn	BN. 43	24	3259	Pamiętkowo	Poznań	10	662	Pniewy	Szamotuly
67	6249	Sklarka	Ostrzeszów	SJ. 44	1	6325	Redkowo	Szubin	16	4420	Pieruszyce	Pleszew
89	5483	Świątkowo	Wągrowiec	dito	3	877	Rogaczewo małe	Kościan	41	925	Pudliszki	Krobia
25	4729	Sapowice	Poznań	dito	13	7659	Radlin	Pleszew	16	5759	Przytocznica	Ostrzeszów
119	8091	Szamotuly	Szamotuly	SJ. 45	20	5767	Redgoszcz	Wągrowiec	19	5074	Przeclaw	Oborniki
120	8092	dito	dito	BN. 44	24	1462	Raszkowo	Odolanów	10	3092	Pomarzany kościelne	Gniezno
43	5453	Słembowo	Wągrowiec	dito	3	4704	Szymankowo	Oborniki	38	5564	Rogaczewo małe	Kościan
25	5014	Strzeszki	Środa	SJ. 45	5	4044	Sokolniki wielkie	Szamotuly	10	1127	Rokitnica	Poznań
35	5026	Słopanowo	Szamotuly	BN. 46	43	3797	Skoki	Wągrowiec	5	1538	Radojewo	dito
36	5027	dito	dito	SJ. 45	12	4195	Sklarka	Ostrzeszów	15	3528	Sklarka	Ostrzeszów
102	10989	Siedmiogowo	Krotoszyn	BN. 44	12	2991	Szymanowo	Szrem	32	3584	Słupia	dito
84	10101	Świerczyna	Wschowa	SJ. 45	12	6660	Splawie	Poznań	30	2812	Splawie	Kościan
53	7319	Śrebrnegórki	Wągrowiec	dito	15	2282	Sulencin	Środa	12	2399	Stanisławowo	Września
35	5865	Sędziwojewo	Września	dito	16	7527	Siedmiogowo	Krotoszyn	16	1069	Szypłowo	Pleszew
12	4305	Szrapki I.	Środa	dito	1	1461	Tarnowo	Poznań	12	2516	Sobiesiernie	Gniezno
40	1838	Szczury	Odolanów	BN. 45	6	5409	Torzeniec	Ostrzeszów	4	1301	Sokolniki małe	Szamotuly
120	7812	Śmolice	Krobia	dito	2	5443	Woynowo	Oborniki	10	2727	Sapowice	Poznań
26	774	Świdnica II.	Wschowa	SJ. 46	114	1958	Września	Września	12	5982	Skrzypno I. i II. i Wola duchowna	Pleszew
60	11059	Strzelce wielkie	Krobia	SJ. 47	15	2463	Wiry	Poznań	16	584	Sobota	Poznań
130	6784	Trzećiel	Międzyrzecz	SJ. 45	118	6964	Wronki	Szamotuly	16	584	Sobota	Poznań
131	6785	dito	dito	BN. 44	12	1897	Boczków I. i II.	Odolanów	16	2914	Słopanowo	Szamotuly
137	6791	dito	dito	BN. 46	20	3399	Bagrowo	Środa	11	1815	Trzcinnica	Ostrzeszów
61	7888	Torzeniec	Ostrzeszów	SJ. 47	21	4638	Tulce	Środa	22	3923	Tuchorze	Babimost
77	3360	Trzcinnica	dito	dito	78	2887	Borzęcizki	Krotoszyn	10	3706	Turostowo	Gniezno
25	4834	Usarzewo	Środa	SJ. 46	22	1517	Chłudowo	Poznań	11	2847	Tuczemp	Międzychód
26	4835	dito	dito	SJ. 47	9	2944	Chudopsice	Buk	14	1059	Trzcielino	Poznań
119	635	Witkowo	Gniezno	BN. 44	23	4624	Chraplewo	dito	6	2761	Umultowo	dito
30	4407	Węgierskie	Środa	dito	6	2127	Chwalencin	Pleszew	4	4285	Ulanowo	Gniezno
52	97	Wydzierzewice	dito	SJ. 46	6	2127	Chwalencin	Kościan	29	165	Września	Września
53	98	dito	dito	BN. 45	20	1726	Cykowo	Mogilno	60	196	dito	dito
54	99	dito	dito	SJ. 45	18	6457	Czewujewo	Kościan	135	5887	Wronki	Szamotuly
50	11021	Wszemborz	Września	BN. 45	54	5976	Czacz	Wągrowiec	200	5952	dito	dito
51	11022	dito	dito	SJ. 45	13	4226	Dąbrowo	Wschowa	12	771	Wolenice	Krotoszyn
661	9818	Wronki	Szamotuly	SJ. 46	17	3543	Długie	Poznań	31	6094	Wilkowo	Kościan
106	2860	Welna	Oborniki	BN. 46	22	4740	Dąbrówka	dito	28	1659	Wronczyn	Poznań
41	1253	Xiążenice	Ostrzeszów	SJ. 45	34	4752	dito	Gniezno	14	197	Xiążno	Września
63	4450	Żurawia	Szubin	BN. 44	12	4825	Dziećmiarkij	Kościan	18	2483	Zórawia	Szubin
75	1379	Zalesie	Krobia	BN. 45	13	3	Gronówko	Szamotuly	27	3828	Zimnawoda	Pleszew
					19	227	Gałowo	dito	13	6147	Zegocin	dito
					109	2836	dito	Ostrzeszów	18	5335	Żelice	Wągrowiec
					21	2813	Grembanin	Kościan	16	4007	Żółkowo	Krobia
					30	5257	Gozdzychowo	Międzychód				
					39	2206	Goray	Krobia				
					11	1178	Gostkowo	Poznań	86	1709	Borzęcizki	Krotoszyn
					9	1687	Głuszyn	dito	56	3375	Czacz	Kościan
					4	2377	Jankowice	Krobia	85	2201	Czerniejewo	Gniezno
					9	231	Jutrosin	Pleszew	37	491	Dobrzyca	Krotoszyn
					70	1948	Jarcin	Wągrowiec	80	3644	Dłoń	Krobia
					17	2477	Jabkowo					

B. Na 500 Tal.

C. Na 250 Tal.

Dalej posiadaczy w wersurze Bożego Narodzenia 1847. wylosowanych, w dniu 2. Lipca 1848. płatnych listów zastawnych:

Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.
bież.	amort.		
4	2132	Babin	Środa

A. Na 1000 Tal.

Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list zast.		D o b r a.	Powiat.
bież.	amort.			bież.	amort.			bież.	amort.		
19	107	Droszew	Pleszew	28	11572	Kokorzyn	Kościan	31	1308	Gembice	Krobia
68	616	Działyń	Gniezno	109	7554	Lwówek	Buk	24	1868	Grzybowowódki	Gniezno
9	1853	Grzebienisko	Szamotuły	188	7633	Ludomy	Buk	57	602	Iwno	Środa
11	3301	Gostyczyn	Odolanów	60	1166	Ludomy	Oborniki	34	1629	Koninko	Szamotuły
26	3407	dito	dito	40	2591	Lubikowo	Międzychód	123	5901	Kempno	Ostrzeszów
50	2020	Golenia czyli Golina	Pleszew	18	2066	Łosiniec	Wągrowiec	371	1916	Kórnik	Szrém
55	671	Gołębin	Kościan	10	392	Miaskowo	Kościan	444	1989	dito	dito
9	760	Jankowo	Gniezno	47	2080	Mszczyzn	Szrém	446	1991	dito	dito
10	1912	Karczewo	dito	52	1823	Nekla	Środa	93	5849	Karmin	Pleszew
16	1528	Kopanin	Wągrowiec	17	9518	Ossowo	Września	190	3447	Lwówek	Buk
13	3637	Kokorzyn	Kościan	17	5716	Ossowasień średnia	Wschowa	194	3451	dito	dito
19	2777	Linowiec	Mogilno	26	5773	Olbrachcice	dito	34	2685	Linie	Buk
22	3712	Łopienno	Wągrowiec	28	5775	dito	dito	87	5651	Lubasz	Czarnków
29	292	Malczewo	Gniezno	30	3694	Otuszy	Buk	32	2024	Lubosina	Szamotuły
31	294	dito	dito	27	2694	Pomiany	Ostrzeszów	54	3371	Łukowo	Wągrowiec
32	549	Mielęcín	Ostrzeszów	36	5510	Posadowo	Buk	113	1092	Miłosław	Września
12	2979	Murzynowo leśne	Środa	6	5366	Pawłowo	Pleszew	57	4366	Nowydwór	Międzyrzecz
44	871	Nekla	dito	7	5367	Pawłowo	Pleszew	104	1509	Niepart	Krobia
26	988	Owinski	Poznań	11	9270	Podlesie wysokie	Wągrowiec	34	2213	Pijanowice	dito
27	989	dito	dito	27	8679	Przylepki	Szrém	74	3338	Pruchnowo	Chodzież
35	1304	Obiezierz.	Oborniki	33	3425	Przysieka	Wągrowiec	34	1220	Ruszkow	Wągrowiec
11	2011	Oporowo	Szamotuły	49	9763	Rogaczewo małe	Kościan	27	3089	Szczodrowo	Kościan
26	2620	dito	Wschowa	41	1728	Rogaszyce	Ostrzeszów	90	5965	Siedmiorogowo	Krotoszyn
46	382	Pakosław	Krobia	19	2038	Ruszkow	Wągrowiec	123	2407	Sierniki	Wągrowiec
10	2164	Popowo polskie	Kościan	20	2039	dito	dito	54	2651	Sklarka	Ostrzeszów
21	1143	Pomiauy	Ostrzeszów	32	1370	Rakow	Ostrzeszów	16	5977	Świączyn	Szrém
32	2059	Posadowo	Buk	64	5908	Słupia	dito	39	2557	Sokolniki wielkie	Szamotuły
33	2781	Redgoszcz	Wągrowiec	23	5511	Sędziwojowo	Września	1	3909	Strzelce	Krobia
45	2800	Rusko	Pleszew	23	7268	Śrebrnegórki	Wągrowiec	43	6036	Turowo	Szamotuły
48	802	Raszkowo	Odolanów	11	4693	Strzeszki	Środa	457	5089	Wronki	dito
13	528	Rybno	Gniezno	22	5010	Sielec	Wągrowiec				
60	1981	Sierniki	Wągrowiec	29	5017	dito	dito				
18	1556	Starogród	Krotoszyn	46	5094	Świątkowo	dito	24	5324	Bielawy	Wągrowiec
19	1557	dito	dito	32	6556	Szymankowo	Oborniki	46	8466	Babin	Września
15	794	Szczurly	Odolanów	23	2347	Skoraszewice	Krobia	17	1861	Będzieszyn	Odolanów
11	547	Szkudły	Pleszew	27	3360	Starkowice	Krotoszyn	84	430	Broniszewice	Pleszew
51	2918	Wieruszów	Ostrzeszów	46	5833	Sklarka	Ostrzeszów	50	9437	Bardo	Września
64	85	Września	Września	24	4818	Szczepowice	Kościan	56	9494	Bieganowo	Środa
19	1093	Wargowo	Poznań	26	4820	dito	dito	79	2834	Bolechowo	Poznań
8	41	Wilcza	Pleszew	26	3755	Stanisławowo	Września	56	3066	Borzejewo	Środa
248	3365	Wronki	Szamotuły	40	9974	Sławoszewo	Pleszew	21	2606	Chlebowo	Gniezno
12	2303	Żegrowo	Kościan	12	3590	Splawie	Kościan	62	10870	Czewujewo	Mogilno
25	3467	Żegocin	Pleszew	21	7223	Słaborowice	Odolanów	36	1561	Czerlino	Wągrowiec
24	3026	Zelice	Wągrowiec	21	7193	Staw	Września	90	3312	Czarnotki	Środa
11	635	Żydowo	Września	17	4699	Strzeszki	Środa	17	11146	Czarnysad	Krotoszyn
				26	7324	Stołężyn	Wągrowiec	41	8411	Czachory	Odolanów
				96	6004	Stepuchowo	dito	76	7853	Czeluścín	Krobia
				20	5902	Solacz	Poznań	91	6068	Golaszyn	dito
				40	2116	Trzuskotowo	dito	36	1815	Gostkowo	dito
				17	924	Tarchalin	Krobia	29	3316	Gądkí	Szrém
				72	2669	Trzcinnica	Ostrzeszów	63	3971	Goraj	Międzychód
				30	12048	Tarce	Pleszew	23	2584	Glinno	Wągrowiec
				30	344	Wydzierzewice	Środa	59	4248	Grodziszczko	Szamotuły
				44	358	dito	dito	19	6498	Golimowo	Gniezno
				33	4367	Wieszczyczyn	Szrém	34	11227	Galewo	Krotoszyn
				24	2526	Włoskiejewki	dito	46	5677	Gorzewo	Oborniki
				55	2213	Welna	Oborniki	16	8251	Gorówko	Gniezno
				268	10355	Wronki	Szamotuły	38	3005	Gembice	Krobia
				19	5164	Wolanki	Gniezno	52	3674	Grabianowo	Szrém
				22	2424	Wróblewo	Szamotuły	174	3527	Jarocin	Pleszew
				58	996	Witkowo	Gniezno	176	3529	dito	dito
				58	7661	Więckowice	Poznań	20	4253	Jankowice	Poznań
				60	7663	dito	dito	58	4110	Jarogniewice	Kościan
				47	5144	Wiatrowo	Wągrowiec	66	1511	Jaromierz	Babimost
				44	166	Xiążno	Września	23	6505	Izdebnó	Mogilno
				45	167	Xiążno	Września	56	8421	Kajewo	Pleszew
				81	315	Xiążno	Września	149	10928	Kempno	Ostrzeszów
				33	3945	Żurawia	Szubin	474	4600	Kórnik	Szrém
				15	1130	Żydowo	Września	26	7148	Kanino	Poznań
				57	7485	dito	Gniezno	101	10824	Karmin	Pleszew
				98	1293	Zytowiecko	Krobia	52	3930	Kierzno A. i B.	Ostrzeszów
								52	4161	Kopanica	Babimost
								35	4472	Kuszewo	Wągrowiec
								17	9648	Kamieniec	Gniezno
								41	7789	Krzyżanki	Krobia
								46	4145	Lezionna	Odolanów
								75	8604	Lewice	Międzyrzecz
								46	8283	Linowiec	Mogilno
								50	4756	Lubosina	Szamotuły
								25	6051	Łęg	Pleszew
								73	7452	Łukowo	Wągrowiec
								66	10753	Miłosławice	dito
								106	501	Mielęcín	Ostrzeszów
								121	516	dito	dito
								56	2611	Mszczyzn	Szrém
								17	3473	Mączniki	Odolanów
								19	3475	dito	dito
								165	5475	Mikolajewice	Gniezno
								53	1568	Modliszewko	dito
								96	2192	Nekla	Środa
								40	4272	Niepruszewo	Buk
								23	4046	Niemczynek	Wągrowiec
								34	7918	Olszowo B.	Ostrzeszów

F. Na 25 Tal.

D. Na 100 Tal.

E. Na 50 Tal.

Nr. list zast. bież. amort.	D o b r a	P ó w i a t.
24 7119	Orpizewko	Pleszew
15 3570	Ossowo	Września
23 9106	dito	dito
92 7395	Pruchnowo	Chodzież
74 4383	Przytoczna	Międzychód
83 234	Pakosław	Krobia
112 263	dito	dito
116 267	dito	dito
76 3990	Potulice	Wągrowiec
32 6331	Popowo polskie	Kościan
44 7073	Parusewo	Września
24 5423	Piotrkowice	Wągrowiec
13 207	Popowo niemieckie	Kościan
75 2016	Rogaszyce	Ostrzeszów
28 7351	Rusiec	Wągrowiec
72 3489	Sulencin	Środa
38 1836	Szczyry	Odolanów
50 1480	Ślupia wielka	Środa
68 9717	Strzegowo	Odolanów
76 11075	Strzelce wielkie	Krobia
54 4228	Sosnica	Krotoszyn
53 2775	Trzuskotowo	Poznań
674 9831	Wronki	Szamotuły
37 3207	Włociszewki	Szrám
29 5395	Wysoka	Wągrowiec
108 973	Zytowiecko	Krobia

ażby zwyż wyrażone listy zastawne, które niżej powtórnie wypowiadamy, w stanie do kursu usposobionym z należąciami do nich kuponami w terminie wypłaty prowizji za Św. Jan 1848. to jest w czasie od 1. do 16. Lipca r. b. do kasy naszej złożyli i przypadającą im za takowe walutę w gotowiznie odebrali. — Gdy złożenie to w rzeczonym czasie nie miało nastąpić, natenczas posiadacze w myśl pomienionego rozkazu gabinetowego zostaną z swym prawem realnym do wyrażonej w wypowiedzianym liście zastawnym hipotece szczególnie prekludowanymi i z pretensjami swemi do wartości listu zastawnego do Ziemstwa odesłanymi i ilość kapitału w gotowiznie wziętą będzie na koszt i ryzyko wierzyciela do depozytu Ziemstwa.

Poznań, dnia 22. Stycznia 1848.

Jeneralna Dyrekcya Ziemstwa.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na wniosek krewnych i resp. kuratorów, wzywają się następujące osoby:

1) aptekarz Teodor Marcinkowski z Bukówca, który w roku 1831. do Ameryki północnej udał się i ostatnią o sobie wiadomość w r. 1835. z Filadelfii dał;

2) młynarczyk Józef Paprzycki z małej Lubini powiatu Pleszewskiego, który w roku 1830. z Czerminka do Polski wyszedł, i dotąd o sobie nic nie doniósł;

3) bracia Andrzej i Józef Bąkiewicz, synowie leśniczego z wielkich Jeziór Marcina Bąkiewicza, z których pierwszy także Bonikiewicz zwany, w roku 1829. ekonomem w Kłony był, ostatni zaś w roku 1828. u kominiarza Buczkowskiego kominiarstwa się wyczył i w 5 lat potem, jako czeladnik u tegoż majstra służył, i tu ztąd do wojska wzięty został, obydwa nie dali dotąd żadnej o sobie wiadomości;

4) Maciej Rzechowski, syn komisarza Stanisława Rzechowskiego w Psarskiem, urodzony dnia 18. Lutego 1803. roku, który wyczył się kupiectwa w Gnieźnie przed 16 laty, do Warszawy wyszedł, tu od lat 12—13 ostatni raz widziany był;

5) Maciej Spurtacz, syn karczmarza Jana Spurtacz w Sielcu, urodzony dnia 26. Lutego 1792., który przed 30 laty do wojska wzięty — zaginął;

6) Józef Matelewicz, syn Walentego i Zofii Matelewiczów małżonków, urodzony dnia 7. Marca 1812., który się z miejsca urodzenia swego Bnina oddalił i dotąd, gdzie jest, niewiadomo;

7) Maryanna Sypniewska, córka Felixa Sypniewskiego, która w fronsieci tutejszym przed 30. do 40. laty umrzeć miała, czego jednakże z pewnością dojść nie można;

8) Hinde Cohn, córka Jakóba Abrahama i Feigi Cohn w Krotoszynie zmarłych, urodzona około r. 1771. wraz z mężem swoim Rabinem Chaim Kuznicer, którzy przed 30. laty z miejsca ostatniego ich pobytu Kobylina do Polski wyszli i dotąd, gdzie się podzieli, nie wiadomo;

9) Adam Kowalski, syn Wawrzyńca i Teodory małżonków Kowalskich w Dolsku urodzony na dniu 26. Grudnia 1812., który w r. 1830. z Gimnazjum Leszczyńskiego, którego był uczniem, oddalił się i gdzie się podział, nie wiadomo;

10) Karol Bogumił Schulz, syn kantora Jana Jakóba Schulz, urodzony w Woldenbergu dnia 1. Lutego 1796., który tamże przy Sądzie Miejskim pismem zatrudniony był, później zaś około r. 1812. do Berlina w celu uczenia się kupiectwa u kupca Pistoryusza się udał i odtąd nie wiadomo, gdzie się podział;

11) Hirsch Alexander, syn Marka i Terezy Alexandrów małżonków, urodzony dnia 7. Grudnia 1812., który w roku 1829. jako krawczyk tu ztąd oddalił się i po dwóch latach chęć wywędrowania z Hollandii do Indii wschodnich listownie doniósł, i odtąd żadnej o sobie nie dał wiadomości;

12) Fryderyk August Müller, syn Krysztofa i Szarloty małżonków Müllerów, urodzony dnia 22. Marca 1801., który z miejsca urodzenia swego Krotoszyna przed 26 do 28. laty oddalił się i zaginął;

13) Samuel Bogumił Schöpe, syn młynarza Samuela Bogumiła Schöpe w Zdunach, urodzony dn. 29. Października 1807., który w r. 1827. jako młynarczyk z miejsca swego urodzenia wywędrował i zaginął;

14) Karol Kostka, syn Józefa i Maryanny małżonków Kostków w Benicach, urodzony dnia 4. Listopada 1797., który przed 27. do 30. laty z Benic się oddalił i zaginął;

15) Józef Czayka, syn Michała i Maryanny Czayków małżonków w Rogalinku, urodzony dnia 15. Marca 1810., który w r. 1831. w 19. pułku piechoty służył i z tymże pułkiem nad Ren wymaszerował i ztamtąd nie powrócił;

16) Andrzej Augustyn Wyrwiński, syn Macieja i Konstancyi Wyrwińskich małżonków w Murce, później w Dolsku zamieszkałych, urodzony dnia 1. Grudnia 1791., który wyuczysz się kowalstwa w Poznaniu wywędrował do Warszawy i tam w roku 1830. ostatni raz widziany był;

17) Antoni Żychlewicz młynarczyk, syn Walentego i Agnieszki Żychlewiczów małżonków, urodzony dnia 4. Czerwca 1811. w Krobi, który w roku 1827. lub 1828. ztamtąd wywędrował, w roku 1829. wrócił a potem z Zaniemysła dokąd się przeniósł, do Polski wywędrował i zaginął;

aby się też lub ich niewiadomi spadkobiercy w terminie lub przed terminem na dzień 1. Grudnia 1848.

przed południem o godzinie 10tej przed Deputowanym Sądu naszego Ur. C. r. n. Referendaryszem w izbie naszej instrukcyjnej wyznaczonym, stawili lub na piśmie zgłosili i dalszych rozporządzeń oczekiwali, w przeciwnym bowiem razie za umarłych uznani zostaną i majątek ich successorom ich wylegitymowanym wydany zostanie.

Poznań, dnia 16. Stycznia 1848.

Królewski Sąd Nadziemiański.
Wydział processowy.

WYWOŁANIE.

W księdze hipotecznej dóbr szlacheckich Kucharki powiatu Pleszewskiego Wielkiego Xięstwa Poznańskiego zabypotekowane zostały:

1) na Kucharkach części I. w rubryce III. Nr. 1. 500 tal. czyli 3000 zł. pol. posagu dla Joanny Trąpczyńskiej, teraz jej successorów *ex agnitione* dziedzica w protokule z dnia 11. Czerwca 1796. na mocy dekretu z d. 29. Lipca 1797. r. i

2) na Kucharkach części II. pod rubryką III., a. Nr. 4. 500 tal. czyli 3000 zł. p. jako ewicya dla Julianny Trąpczyńskiej, teraz jej successorów *ex agnitione* w protokule z dn. 14. Marca 1797. r.,
b. Nr. 5. protestacya dla Rozalii z Trąpczyńskich zamężnej Przespolewskiej, siostry dziedzica, w przedmiocie niewypośredkowanej jeszcze summy posagowej, która dla niej *ex agnitione* dziedzica w protokule z dnia 14. Marca 1797. z dóbr tych przynależy się i przez cęsy sądową z dnia 30. Listopada 1804. odstąpiła ostatnia praw swych z tejże protestacyi pochodzących, Piotrowi Maguskiemu, i odstąpienie to zostało na mocy dekretu z dnia 4. Grudnia 1801. zanotowane. Maguski odcedował dalej też prawa Wojciechowi Kowalewskiemu Kance-

liście Rejencyjnemu, które wedle dekretu z dnia 29. Stycznia 1805. dla niego zabypotekowane zostały.

Wedle twierdzenia dziedziców:

- 1) Kucharek części I. Florentyny z Świętochowskich i Andrzeja małżonków Gallewskich, oraz
- 2) Kucharek części II. Onufry i Jana małżonków Bredkrajcz;

wierzyciele summ wyżej wyrażonych z pobytu swego niewiadomi już w pretensjach swych zaspokojeni zostali.

Na wniosek ich wzywają się przeto wszyscy ci, którzy do summ powyższych wymazanemi być mających, jako właściciele, cęsyonaryusze, zastawnicy, lub jakiegokolwiek w tym względzie dowody posiadający, prawa jakowe rościć mniemają, aby się z takowemi w przeciągu 3. miesięcy, a najpóźniej w terminie

na dzień 26. Czerwca r. b.

zrana o godzinie 10. przed deputowanym Sądu naszego Ur. Keigel w izbie naszej instrukcyjnej zgłosili, w przeciwnym bowiem razie z pretensjami swemi prekludowani zostaną, a summy wywołane za nieistujące uznane zostaną. Poznań, dnia 24. Lutego 1848.

Król. Sąd Nadziemiański.
Wydział processowy.

SPRZEDAZ KONIECZNA.

Główny Sąd Ziemiański w Bydgoszczy.

Wieś szlachecka Laskowo wraz z przyległościami, położona w powiecie Wągrowieckim, sądownie otaxowana na talarów 66,564. fen. 5, a sprzedana za pluslicitum 110,175 talarów, ma być z powodu niezapłaconej ceny kupna w drodze dalszej subhastacyi sprzedana

na dniu 25. Września 1848.

zrana o godzinie 11tej w miejscu zwykłych posiedzeń sądowych. Taxa, wykaz hipoteczny i warunki sprzedaży przejrzane być mogą w Rejstraturze.

LOTERIA.

Losy do IIItej klasy 97. loteryi muszą pod przepadkiem prawa — jak do widać ze znajdującego na marginesie przypisu — do dnia 31. m. b. być odnowione. Wzywam tedy szanownych interessentów, ażby losy swe do nadmienionego dnia odnowili.

Nadkolektor loteryi Bielefeld.

Potrzebuję kucharza doskonałego.

J. N. Pietrowski
w Hotelu à la ville de Rome.

Kurs giełdy Berlińskiej.	Sto- pa prC.	Na pr. kurant papi-rami.	goto- wizna.
Dnia 25 Marca 1848.			
Oblig. długu skarbowego ..	3 $\frac{1}{2}$	82	—
Oblig. premii handlu morsk.	—	—	86
Oblig. Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	79 $\frac{1}{2}$	—
Oblig. miasta Berlina	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Pruss. Zachod.	3 $\frac{1}{2}$	—	—
„ „ Pruss. Wschod.	3 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{1}{2}$	85 $\frac{1}{2}$
„ „ W. X. Poznańsk.	4	—	—
„ „ dito	3 $\frac{1}{2}$	—	—
„ „ Pomorskie. . . .	3 $\frac{1}{2}$	88 $\frac{1}{2}$	87 $\frac{1}{2}$
„ „ March. Elek. i N.	3 $\frac{1}{2}$	88 $\frac{1}{2}$	87 $\frac{1}{2}$
„ „ Szląskie	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito od rządu gwarantowane	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Frydrychsдоры	—	—	—
Inne monety złote po 5 tal. .	—	14 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$
Disconto	—	3 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
A k c j e			
Dr. żel. Berl.-AnhaltskLit. A. i B.	—	88 $\frac{1}{2}$	87 $\frac{1}{2}$
Drogi żel. Berlin-Hamburgskiej	4	—	—
dito upierw.	4 $\frac{1}{2}$	87 $\frac{1}{2}$	87
Berlin-Potsd. Magdeburgskiej.	4	70 $\frac{1}{2}$	—
dito obligi upierw.	4	—	—
dito dito dito	5	—	—
Drogi ż. Berl.-Szczeciński . . .	—	87 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{1}{2}$
Dr. żel. Kolon.-Mindensk. . . .	3 $\frac{1}{2}$	70	—
Oblig. upierw.	4 $\frac{1}{2}$	81 $\frac{1}{2}$	—
Drogi żel. Dyssel. Elberfeld.	—	—	—
Dr. żel. Magdeb.-Halberst. Eb.	4	100 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{1}{2}$
Drogi żel. Magd.-Lipskiej . . .	4	—	—
Dr. żel. Dolno-Szląsk.-March.	4	—	—
Oblig. upierw. Dolno Szl.-Mar.	4	—	—
dito dito dito	4	—	—
Oblig. upierw. dito dito	5	—	—
Oblig. upierw. Serie III.	5	—	—
Drogi żel. Górno-Szląskiej I. A	3 $\frac{1}{2}$	64 $\frac{1}{2}$	—
Oblig. upierw. Górno-Szląsk.	5	—	89 $\frac{1}{2}$
dito dito Lit. B.	4	—	—
Drogi żel. Renskiej	—	—	—
Drogi od rządu gwarantowane.	4	—	—
Oblig. upierw. Renskie	4	—	—
Drogi żel. Thüringiskiej	4 $\frac{1}{2}$	84 $\frac{1}{2}$	—
Kolei Wilhelm. (C. O.) upierw.	5	—	—
Dr. żel. Wrocl.-Swidn.-Freib.	4	—	—